

Notulen van de raadsvergadering van 30 maart 2026

Voor de agenda wordt verwezen naar volgnummer 4

Voorzitter: mevrouw drs. C.J. Schouten

Tegenwoordig zijn 45 leden, namelijk de heer B. van Schaik, mevrouw P.J.H.D. Verkoelen, de heer M. Crielaard, mevrouw J.M. Nunnely, mevrouw M.S. Abrahamse, de heer R.T.J. van der Velden, mevrouw C. Aafjes-van Aalst, de heer L.P.A. Dekkers, de heer M. Verhoef, de heer T.J. Vonk, mevrouw L.S. Vlieger, mevrouw D. Yildirim, de heer T.S.J. Coşkun, de heer R.G.C. Segers-Hoogendoorn, de heer J. Vicario, de heer G.J.M. Vreugdenhil, de heer A.R. Oostdijk, de heer D.J. van Dommelen, mevrouw V.A. Bruin, de heer G.F.E. Koster, de heer E.H. Balcha, mevrouw A.J.A. Maassen, de heer T. de Haan, mevrouw S. van de Peppel, mevrouw M.S.S. de Jong, de heer J.M.D. de Waard, de heer N. Akhatab, mevrouw E. Rehim Zadeh, de heer S. Soytekin, de heer T. Kind, de heer E.P.J. Verweij, de heer S.M. Bonte, mevrouw A. Kockelkoren, de heer S. Leewis, de heer S.J.C. Becker, de heer R.N. Dahoe, de heer T. Roskam, mevrouw P.C.Z. Sadhoe, mevrouw I. van Wifferen, mevrouw D.A. van Groningen, de heer M.H. Biljoen, mevrouw M.Y. Morkoç, de heer S.F. Lammering Varela, mevrouw J.M. de Bruijn en mevrouw S. Reitema

Griffier: mevrouw I.C.M. Broeders

1. Opening en mededelingen.

De VOORZITTER: Ik open deze buitengewone raadsvergadering. Ik heet u allen hartelijk welkom en in het bijzonder ook al uw persoonlijke gasten. Het is druk in deze raad, maar dat komt ook omdat er veel persoonlijke gasten bij ons aanwezig zijn. Ook uiteraard welkom aan degenen die op afstand onze vergadering volgen, de vertegenwoordigers van de media en onze medewerkers. We hebben 1 bericht van verhindering, mevrouw De Bruijn komt later. Ze komt wel, maar ietsjes later. Ik meld u nu alvast dat na afloop van deze vergadering een groepsfoto zal worden gemaakt in deze zaal. Als u denkt, ik ben nu eindelijk verlost van deze raad, wacht nog even, want u moet nog op de foto.

2. Vaststelling van de agenda voor de buitengewone raadsvergadering van 30 maart 2026.

De VOORZITTER: Dan kom ik nu bij de vaststelling van de agenda voor de buitengewone raadsvergadering van 30 maart 2026. Ik stel u voor om de agenda vast te stellen. Stemt u daarmee in? Dat blijkt het geval. Dan stel ik hierbij de agenda vast. We hebben het knopje al gedemonteerd bij mevrouw Verkoelen.

Mevrouw VERKOELEN (gv): Ik zie het. Voorzitter, 1 minuut is te weinig hoor. Ik ga voor elke 4 jaar 1 minuut, dat u het maar vast van tevoren weet. Ik vraag om extra tijd.

De VOORZITTER: Heel verrassend en geheel in stijl. Mevrouw Van Groningen.

Mevrouw VAN GRONINGEN (vvd): Voorzitter, dan zou ik toch een tegenvoorstel willen doen. Afhankelijk van hoeveel termijnen iemand heeft gehad, dan 1 minuut per termijn. Dan kunt u in ieder geval 2 minuten praten en meer mensen onder ons.

De VOORZITTER: We zullen enige coulance betrachten, mevrouw Verkoelen. Maar ik wijs u erop dat er ook een diner is om 18.00 uur. Houd het allemaal in de gaten met elkaar. Voordat we overgaan tot het afsluiten van deze raadsperiode en het afscheid nemen van 24 leden van uw raad hebben we toch nog een aantal punten te behandelen. Die ga ik eerst met u af.

3. *Vaststelling van de notulen van de openbare raadsvergadering van 26 februari 2026.*

De VOORZITTER: Ten eerste de vaststelling van de notulen van de openbare raadsvergadering van 26 februari 2026. Wenst iemand nog het woord naar aanleiding van deze notulen? Dat is niet het geval. Dan stel ik hierbij de notulen vast.

4. *Mededeling van de ingekomen stukken aan de raad en de commissies, zoals genoemd op de digitale doorlopende lijst 2026 weken 9 t/m 13.*

De VOORZITTER: Mededeling van de ingekomen stukken aan de raad en de commissies, zoals genoemd op de digitale doorlopende lijst 2026 weken 9 tot en met 13. Ik stel u voor de behandelwijze, zoals vermeld bij het desbetreffende stuk, vast te stellen. Als u een opmerking heeft met betrekking tot een bepaald stuk dan verzoek ik u het bijbehorende BB-nummer te noemen dat bij het stuk staat. Wenst iemand hierover het woord? Dat is niet het geval. Dan is hiermee de lijst van ingekomen stukken vastgesteld.

5. *Verkiezingsaangelegenheden.*

5.1 *Advies met betrekking tot het verloop van de verkiezingen van 18 maart 2026.*

5.2 *Onderzoek van de geloofsbrieven en besluit tot toelating van de leden van de gemeenteraad.*

De VOORZITTER: Dan komen we bij het punt van de verkiezingsaangelegenheden. Dat is het advies met betrekking tot het verloop van de verkiezingen van 18 maart 2026, alsmede het onderzoek van de geloofsbrieven en besluit tot toelating van de leden van de gemeenteraad. Dat is 1 ontwerpbesluit. Dan geef ik nu het woord aan de voorzitter van de commissie verkiezingsaangelegenheden, mevrouw Vlieger.

Mevrouw VLI EGER (gl): Beste raadsleden, namens de gehele commissie verkiezingsaangelegenheden. Op 18 maart hebben we als commissie in meerdere teams bezoeken afgelegd bij verschillende stembureaus in de stad, het nachtelijk stembureau en zijn we aanwezig geweest bij het sluiten van een stembureau en de start van de stemopneming. Ook is die dag het coördinatiecentrum in het Timmerhuis bezocht om een indruk te krijgen van het verloop van het verkiezingsproces. Op donderdag 19 maart hebben leden van de commissie de centrale stemopneming bezocht in Ahoy. Tijdens de aanwezigheid werd op kandidaatsniveau geteld voor de gemeenteraad en op lijstniveau voor de wijk- en dorpsraden. Allereerst wil ik zeggen dat we als commissie onder de indruk en zelfs trots zijn op het verloop van de verkiezingen op de verkiezingsdag en het telproces. Complimenten voor de uitstekende organisatie en het lerend vermogen van de gemeente op basis van signalen van eerdere verkiezingen. Denk aan het verbeteren van de toegankelijkheid van stemlokalen na vorige verkiezingen, maar ook zelfs op de dag zelf nog en het tijdig het tijdig vertrekken van mensen om extra materialen aan stembureaus te geven. Echt complimenten. Ook spreken wij onze waardering voor alle mensen die zich op welke wijze dan ook hebben ingezet voor de verkiezingen, waaronder natuurlijk alle stemmentellers. Natuurlijk hebben we ook dingen geconstateerd die een volgende keer beter of anders kunnen. We hebben een aantal bevindingen opgenomen als bijlage bij onze brief. Denk hierbij aan het belang van het weghalen van campagne uitingen voor stemlokalen en de

vraag tot hoever men vanuit een stemlokaal moet rekenen bij een locatie, zoals bijvoorbeeld Blijdorp. Maar ook uitingen op het stadhuis, in de ramen van fractiekamers zijn niet toegestaan. Een punt dat ook door de vorige commissie verkiezingsaangelegenheden al is genoemd, is het gedoe met stemmen voor de wijkraden die op de grens van 2 wijken zitten. Wij bevelen de nieuwe raad en de organisatie van de verkiezingen aan nog eens goed te kijken en aandacht te hebben om het mogelijk te maken dat stemlokalen op de grens wellicht voor 2 wijken tegelijk zouden kunnen stemmen en te kijken of voor de wijk- en dorpsraden online stemmen een idee zou zijn. Als commissie is ons gevraagd de raad te adviseren over het verloop van de verkiezingen. Net als de Kiesraad hebben we geen onregelmatigheden geconstateerd die tot een heel andere uitslag en zetelverdeling zouden kunnen leiden. Daarom adviseren we jullie, 1 vast te stellen dat er met betrekking tot de overgelegde geloofsbrieven en het verloop van de verkiezingen voor de gemeenteraad en de wijk- en dorpsraadsleden geen geschillen gerezen zijn die aanleiding zouden kunnen geven tot een andere zetelverdeling dan zoals die bij besluit van het centraal stembureau op 26 maart 2026 is vastgesteld. 2 toe te laten tot lid van de op 1 april 2026 aantredende gemeenteraad, M.S. Abrahamse, F. Achbar, J.L. Baán, E. Başoğlu, M.H. Biljoen, S.M. Bonte, V.A. Bruin, J.M. de Bruijn, R. Buijt, Z.P. Coşkun, L.P.A. Dekkers, G.G. van Dijk, M.E. van Dijk, B. Doğan, D.J. van Dommelen, I.P. Duin, K.J.P. van Eikeren, C.A. Engels, T. de Haan, D.M. Hamhuis, T.J.D. Isaack, J. Jaspas, O. Kaya, A. Kockelkoren, G.F.E. Koster, M. Laamairi, S. Lewis, A.J.A. Maassen, I. van der Meer, D.A. Monge Vega, M.Y. Morkoç, J.M. Nunnely, J. Postma, N.L. Redelinghuys, S. Reitema, S.L. Rojer, T. Roskam, R.G.C. Segers-Hoogendoorn, J.C. Siemons, S. Soytekin, M. Verhoef, T.M. Versnel, E.P.J. Verweij, J.M.D. de Waard en C.M. Zeegers. Tot zover.

De VOORZITTER: Hartelijk dank, mevrouw Vlieger. Zijn er nog vragen aan de commissie? Dat is niet het geval. Dan stel ik de raad voor om het advies van de commissie verkiezingsaangelegenheden over te nemen en alle 45 door de voorzitter voorgelezen namen toe te laten als lid van de gemeenteraad. (*Applaus.*) Ik wil hierbij ook de voorzitter en alle leden van de commissie verkiezingsaangelegenheden hartelijk danken voor hun vele werk dat zij de afgelopen weken hebben verzet. Het werd al genoemd, u was aanwezig bij de opening van het nachtelijk stembureau, de sluiting van een stembureau en hebt vele stembureaus in de stad bezocht. U was ook aanwezig bij de centrale stemopneming in Ahoy en formuleerde een advies aan de raad. Uw taken als raadslid zitten erop, maar als lid van deze bijzondere commissie gaat u de komende tijd nog door ten behoeve van de toelating van de leden van de wijkraden. U bent nog niet klaar. Veel succes daarbij en hartelijk dank voor uw inspanningen tot nu toe.

6. Afsluiting van de raadsperiode 2022-2026.

De VOORZITTER: Dan gaan we nu over tot de afsluiting van deze raadsperiode. In mijn tekst staat dat ik de leden erop wijs dat ze 1 minuut hebben om te kunnen reageren. Mevrouw Verkoelen heeft toch nog u uw laatste mogelijkheid gegeven om het nog enigszins op te rekken. Maar laten we het ook een beetje in de hand houden zodat we allemaal ergens op tijd nog wel elkaar kunnen bedanken en ook straks naar het diner toekunnen. Ik ga daar bij het kathedraal staan. Ik zal mijn speech beginnen. Als ik dan ook een persoonlijk stukje tot iemand heb gericht, dan mag daarna degene waarover het gaat als hij of zij dat wenst zelf ook het woord. Direct na het persoonlijke stukje dan hoeft u niet helemaal tot het eind te wachten, dan kunnen we dat op die manier vormgeven. Ik ga die kant op. Hoe kan je de Rotterdamse raad vangen? Dat is iets waar ik me de afgelopen weken toch wel mijn hoofd over heb gebroken. Zijn jullie te vangen in de vele vergelijkingen die worden gemaakt? Met de olietanker die zijn koers maar enkele millimeters kan wijzigen? Of met de Maas, de rivier die onze stad zoveel kracht geeft, waar je stenen in kan verleggen en zo de stroom enigszins kan wijzigen? Is de Rotterdamse raad zoals haar stad, rauw, puur en hardwerkend? Zijn jullie sterker door strijd, handen uit de mouwen of niet te filmen zo echt? Ook al hangen hier nog zoveel camera's die alles vangen wat wij doen, voor wie vangen zij het? Veel van wat wij hier

doen, wordt niet gezien door de mensen waarvoor wij het doen. Maar zolang ze ons maar weten te vinden als het nodig is. Misschien is het te vinden in de gemeenschappelijke verbintenis tussen ons allen, de liefde voor de stad en voor de mensen. Want of je nu bent geboren in Heerlen, in IJsselmonde, in Sittard, of zelfs Amsterdam, er is een moment gekomen dat jullie hard aan Rotterdam hebben verband op een manier dat jullie alles voor haar willen doen. Jullie beweegredenen om raadslid te worden, zullen uiteenlopen, maar de liefde voor de stad verbindt ons. Liefde voor de stad en voor de democratie. Daardoor waren jullie bereid om hier tot de late uurtjes te vergaderen. Daardoor waren jullie op zoveel plekken in de stad te vinden om het gesprek met Rotterdammers te voeren. Jullie voelden de verantwoordelijkheid om de stem van de stad te zijn, want raadslid ben je namens de stad. Jullie hebben ook een speciaal plekje in mijn hart, want jullie zijn de raad die mij hebben verkozen tot burgemeester van de mooiste stad van Nederland en daar ben ik u nog steeds erg dankbaar voor. U heeft mij warm ontvangen. Maar zoals het in Rotterdam hoort, gingen we gelijk aan de slag. Tijdens de eerste vergadering van mij als voorzitter leerde ik de Rotterdamse raad direct kennen met felle debatten die doordrenkt waren van passie. De verschillen in de Rotterdamse raad zijn groot, want de verschillen in de stad zijn groot. Rotterdam is een diverse stad en dat moeten we koesteren. Toch heb ik ook een raad gezien die boven zichzelf kon uitstijgen. Neem het Woonakkoord, het Cultuurplan of de werkgroep femicide, onderwerpen waarbij partijpolitiek werd overstegen. Links of rechts deed er niet toe. Jullie zochten de samenwerking omdat de stad daarom vroeg, zoals het hoort in een democratie, want politiek gaat uiteindelijk over waar je elkaar vindt. De Rotterdamse raad laat zich niets vertellen, want jullie zijn het geluid van de stad. Jullie durven vooruit te kijken, ambitie te tonen en risico's te nemen. Jullie wachten niet op wethouders of op ambtenaren, maar komen zelf met plannen of initiatieven. De Rotterdamse raad durft en is onvermoeibaar in de strijd voor de toekomst van onze stad. U diende 3.074 moties in, stelde 1.759 schriftelijke vragen, kwam met 61 initiatiefvoorstellen en vergaderde 894 uur in deze zaal. Dan houden we de commissievergaderingen nog buiten beschouwing. Het is het bewijs van heel hard werken, maar ook het bewijs dat we onszelf soms een beetje gek maken. Maar dit komt voort uit een liefde voor de stad, dat weet ik. De Rotterdamse raad is uniek op vele manieren en het valt moeilijk aan buitenstaanders uit te leggen. Zoals veel mensen ook de liefde voor Rotterdam niet begrijpen. Die hoekige grauwe Havenstad, hoe kan je daar zo van houden? Maar wij snappen het, het zit zoveel dieper. De mensen maken de stad en dat is ook wat ik zie als ik naar jullie kijk. Jullie spreken niet alleen namens die mensen, jullie zijn die mensen, die Rotterdammers. Een dwarsdoorsnede van de stad. Zo is de Rotterdamse raad ook te vinden in haar mensen. Daarom wil ik nu over naar het belangrijkste van vandaag, jullie in het zonnetje zetten voor het harde werk van de afgelopen jaren. Ik ga dit doen op alfabetische volgorde en dan begin ik uiteraard met Caroline Aafjes-van Aalst. Mevrouw Van Aalst, u bent Rotterdammer tot in het diepst van uw zijn. Verzot op de stad en minstens net zo gek op die club van Zuid. Iemand met een stoer uiterlijk, direct zoals alleen een Rotterdammer dat kan zijn, maar met een groot hart en dan vooral voor hen die wat extra aandacht of zorg nodig hebben. Voor de ouderen, mensen in armoede en de jongeren in onze stad. De Rotterdammers vonden bij u iemand waar zij hun problemen kwijt konden. U was onderdeel van de werkgroep femicide, een bijzondere partij overstijgende samenwerking waaruit het initiatiefvoorstel 'Rotterdam strijd samen tegen femicide' is voortgekomen. Mede dankzij uw inzet is Rotterdam een voorloper op het gebied van het bestrijden van femicide. U zit sinds 2018 met een korte onderbreking in de gemeenteraad namens Leefbaar Rotterdam en daarvoor was uw lid van de gebiedscommissie Charlois. U staat al meer dan 12 jaar klaar voor de Rotterdammers. U schrijft zelf dat het soms voelt alsof u hen in de steek laat met de keuze om te stoppen als raadslid, maar zo moet u dit echt niet zien. U heeft enorm veel gedaan voor onze stad, de stad waar u zo trots op bent. Een mooi voorbeeld hiervan zijn de trooststoelen die nu op 3 begraafplaatsen in Rotterdam staan. Deze zijn gekomen op uw initiatief zodat familieleden kunnen zitten voor het graf van hun dierbaren. Een klein gebaar dat een wereld van verschil maakt. De stoelen zijn nu al een succes en er wordt gekeken naar uitbreiding naar andere begraafplaatsen. Met uw werk heeft u het verschil gemaakt voor de

Rotterdammers, voor de Rotterdammers die gebruikmaken van het doelgroepenvervoer, voor vrouwen die slachtoffer zijn geworden van geweld of voor kinderen in pleeggezinnen. Zoals ik al eerder zei, u heeft het verschil gemaakt voor hen die wat extra aandacht en zorg konden gebruiken. U blijft het verschil maken met uw werk bij de politie-eenheid Rotterdam waar u sinds kort in de ondernemingsraad zit. Ook al bent u geen onderdeel van deze stad meer, u zorgt toch voor een beter Rotterdam. De stad waar u de afgelopen jaren zo hard voor geknokt heeft. U mag trots zijn op uzelf, op alles wat u doet en wat u heeft gedaan. Bedankt namens de Rotterdammers. (*Applaus.*)

Mevrouw AAFJES-VAN AALST (Ir): Dank u, voorzitter, burgemeester, voor deze woorden. Gelijk een aanvulling met betrekking tot de trooststoelen. Want niet alleen in Rotterdam staan ze inmiddels op 3 begraafplaatsen, maar ook in Papendrecht, Krimpen aan de IJssel. Uiteindelijk in heel Nederland worden ze neergezet. Er zijn sommige gemeentes, zoals in Castricum waar de wethouder heeft tegengewerkt. Maar uiteindelijk hoop ik dat ook daar de trooststoelen worden neergezet. Verder uiteindelijk een dankwoord voor Leefbaar Rotterdam natuurlijk. Het is toch een vorm van familie na al die jaren waar je in opgenomen bent. Je gaat ermee naar bed, je wordt er soms mee wakker. Maar dat is ook uiteindelijk ook de zorgen die je hebt van de bewoners, want de bewoners weten ons uiteindelijk altijd te vinden. Ook nu men weet dat ik niet meer verkiesbaar ben uiteindelijk voor Leefbaar Rotterdam in de raad, blijven ze mailen en bellen. In dat opzicht heb ik dadelijk nog genoeg lijntjes volgens mij om uit te zetten en zaken die opgepakt moeten worden. Ik wil in ieder geval nog een vreselijk dankwoord geven aan Fabian Poortvliet, Thijs Pince van der Aa, Rik Geneste en Colette Everse. Want dat zijn toch onze drijvende krachten van het fractiekantoor en zonder hen zijn wij eigenlijk soms ook helemaal niets. Dank u. (*Applaus.*)

De VOORZITTER: Dan wil ik nu het woord richten op de heer Akhatab. Het jongste raadslid dat wij hier ooit hebben gehad en toch bent u niet weg te denken uit de Rotterdamse raad. Daarmee bent u een inspiratie voor veel van uw leeftijdsgenoten. Ik weet hoe bijzonder de studenten die wij hier ontvangen het vinden om met u in gesprek te gaan. Dat iemand van hun leeftijd gemeenteraadslid kan zijn en dat politiek niet alleen iets van oude mensen is. U was klasgenoot en vriend van Hümeýra die in 2018 werd doodgeschoten door haar ex-partner. Daar stond u, 7 jaar later bij de onthulling van het kunstwerk A Minute of Shelter, een beeld dat er mede dankzij u is gekomen ter nagedachtenis aan Hümeýra en alle vrouwen die slachtoffer zijn geworden van geweld. Uw speech op die dag ontroerde mij. Voor u is het beeld een teken dat Rotterdam niet weggijkt en u doet dat ook niet. Uw strijd tegen geweld tegen vrouwen wordt gezien en gewaardeerd. Namens DENK sprak u met veel energie en passie op zorg, welzijn, cultuur en sport. U maakt de politiek voor veel jongeren begrijpelijk door altijd mee te doen met de voorlichtingsactiviteiten hier, met uw filmpjes op social media en sinds kort als voorzitter van de landelijke jongerenbeweging DENKJong. U begrijpt dat je met politiek het verschil kan maken in de directe omgeving van de mensen. Met inclusieve speeltuinen, wijkhubs die langer openblijven of door afval te prikken met schoolkinderen. We zijn allemaal verantwoordelijk voor een mooie stad en u heeft uw verantwoordelijkheid gepakt. U was een fijne collega, iemand waar je afspraken mee kon maken. Altijd goed gekleed en goedgehumeurd. We gaan u hier missen. Met nu al een schat aan politieke ervaring geloof ik dat we nog veel van u gaan horen in de toekomst. Bedankt voor alles, Naoufal. (*Applaus.*)

De heer AKHATAB (denk): Dank u wel, voorzitter, voor deze mooie woorden. Geachte collega's, ik kan me 15 december 2022 nog goed herinneren. Dat was de dag dat ik op 20-jarige leeftijd werd beëdigd als gemeenteraadslid. We hoorden het net al, het jongste gemeenteraadslid van deze periode en volgens mij zelfs het jongste gemeenteraadslid ooit hier in Rotterdam. Jeetje, wat was dat spannend zeg. De afgelopen jaren heb ik hier mogen staan met 1 duidelijke missie, een stem zijn voor jongeren. Maar niet alleen dat, ook een spiegel. Ik kom namelijk vanuit het mbo, een plek die soms te snel wordt beoordeeld of

onderschat. Toch sta ik hier en dat laat zien dat waar je begint niet bepaalt waar je eindigt. Als ik 1 boodschap mag meegeven dan is het deze, talent zit overal. We moeten het alleen blijven zien en kansen blijven geven, anders blijven talenten onbenut. Tot slot wil ik mijn dank uitspreken aan alle Rotterdammers voor het vertrouwen, aan mijn collega's voor de samenwerking en zeker ook aan de mensen die vaak achter de schermen werken. Van de bodes tot aan de beveiliging, van de fractiemedewerkers, iedereen hier op het stadhuis, want zonder jullie is dit werk onmogelijk. Natuurlijk ook aan mijn fractiemedewerkers en collega raadsleden Serkan, Erika, Rashied en Faouzi en Abigail. Dank jullie wel voor deze mooie samenwerking en wie weet tot ziens. *(Applaus.)*

De VOORZITTER: Mijnheer Balcha, u werd hier in september geïnstalleerd als tijdelijk lid van de gemeenteraad. In eerste instantie voor 3 maanden, maar uiteindelijk heeft u hier meer dan een half jaar rondgelopen. In die tijd heeft u er geen gras over laten groeien. U heeft meerdere onderwerpen op de agenda gezet, waaronder een initiatiefvoorstel over een veilige haven voor sekswerk. Tijdens uw maidenspeech sprak u over uw Ethiopische roots en hoe het voor uw vader was om zich een weg te banen door het doolhof van documenten waar nieuwe Rotterdammers in terechtkomen. In de huidige tijd is dat doolhof digitaal en dat brengt weer nieuwe uitdagingen met zich mee, zoals de algoritmes. Hier heeft u ons op gewezen. Vanuit uw eigen ervaringen weet u hoe belangrijk het is dat iedereen dezelfde kansen krijgt in onze stad, ook de mensen waar de samenleving soms een mening over heeft. Sekswerkers, mensen van de LHBTIQ+ gemeenschap of de mensen die in armoede leven. U ziet die mensen en u geeft hen hier een stem zodat Rotterdam een stad kan zijn die voor iedereen fijn en eerlijk is. U wist op uw eigen manier aandacht te vragen voor de onderwerpen die u belangrijk vindt. Of dit nu met filmpjes op social media was of met een eenhoornparodie, u weet hoe u de aandacht moet trekken. In de afgelopen tijd hebben we hier leren kennen als iemand die zijn eigen plan trekt en daardoor altijd opkomt voor uw idealen. Altijd vriendelijk en relativerend. U bracht kleur in deze raad en liet ons nadenken over bepaalde onderwerpen. Bedankt dat u uw verantwoordelijkheid hebt gepakt. Zoals ik zei, het was kort maar zeer krachtig. In de tijd dat u hier was, heeft u impact gemaakt en daarvoor wil ik u bedanken. *(Applaus.)*

De heer BALCHA (d66): Sorry, ik moet mezelf toch wel knijpen dat de burgemeester van Rotterdam iets tegen mij zegt. Dat is toch fantastisch. Maar make Rotterdam sexy again, dat was wel mijn motto. Ik heb me hard gemaakt voor darkrooms, ik heb me hard gemaakt voor sekswerkers en daar ben ik trots op. Toen het Fetish evenement Wasteland Rotterdam dreigde te verlaten, heb ik me daar keihard voor ingezet. Laat dat dan ook een boodschap zijn, ook al hebben we een fractievoorzitter, er was er maar 1 die echt met de zweep sloeg en dat was ik. Make Rotterdam sexy again. Ik wil graag mijn medewerkers bedanken, want zonder hun had ik het niet gekund. Maxima, Wesley, Melvin, Kishara, Elma, maar ook Floris. Ons burgerraadslid Pelle en natuurlijk ook Fatih die nu geen afscheid kan nemen, omdat hij zijn termijn niet kon afmaken. Dank jullie wel. *(Applaus.)*

De VOORZITTER: De heer Becker, vader, raadslid en ondernemer. Iemand bij wie je altijd afvraagt of hij meer uren in de dag heeft dan de rest van ons. U bent al sinds 2010 politiek actief in Rotterdam als deelgemeenteraadslid, gebiedscommissielid en als gemeenteraadslid namens de VVD. In deze periode werd uw vader, begon u uw eigen bedrijf en maakte het verschil op de onderwerpen economie, mobiliteit en samenleven in de raad. Wij kennen als een fel en uitgesproken debater van hoog niveau, daarbij schuwde de confrontatie niet. Soms denk ik wel eens, what's in the name? Dat is om door te denken, de voornaam. Ook niet als de onderwerpen lastig waren, want u praat niet alleen maar over de problematiek in de stad, u voelt zich ook hierbij betrokken. Toen er signalen uit de stad kwamen dat de Joodse gemeenschap niet meer het gevoel had hier veilig te kunnen leven, raakte u dat enorm. Want voor u moet Rotterdam een plek zijn waar iedereen in vrijheid en veiligheid kan wonen. Rotterdam moet voor u ook een plek zijn waar ondernemers fijn hun brood kunnen verdienen

en die goed begaanbaar is. Daarom was u erg betrokken bij de discussies over de derde stadsbrug. Eigenlijk had de raad in 2023 al besloten tot de brug, maar tijdens de verkiezingen werd het weer een thema. In het debat van vorige maand was u duidelijk, het is een brug of niks en wat u betreft zou dat laatste een gemiste kans zijn. Maar wat er ook gebeurde, u was hier de brug tussen de ondernemers en de raad. Als ondernemer weet u heel goed hoe belangrijk een goede band tussen de ondernemers en de stad is. U geeft graag veel ruimte aan de hardwerkende en ondernemende Rotterdammers, iets wat u zelf ook bent. Nu is de tijd gekomen om het iets rustiger aan te gaan doen. Al betwijfel ik bij u of dat gaat lukken. U kunt in ieder geval meer tijd nemen voor uw gezin en onderneming en na 16 jaar politieke betrokkenheid heeft u dat ook verdiend. Bedankt dat u hier heeft bijgedragen aan de toekomst van onze mooie stad. Ik wens u veel geluk toe met alles wat u verder gaat ondernemen. *(Applaus.)*

De heer BECKER (vvd): Dank voor de mooie woorden. Als je na 4 jaar hier nog een minuut nodig hebt om je te doen gelden, dan doe je denk ik iets verkeerd. Ik heb heel veel mensen om te bedanken, maar ik denk 1 iemand in het bijzonder en dat is mijn vrouw Marjolein. De afgelopen 4 jaar waren niet altijd makkelijk voor ons. We hebben 2 kindjes verloren bij de geboorte, maar ook een dochter gekregen die het wel gered heeft. 2 jonge levens die niet hebben mogen zijn. Wij allen laten op het moment dat we hier zijn iemand achter, een partner of een gezin die thuis zijn, waar we niet zijn. Marjolein heeft wat dat betreft altijd mij de tijd en de vrijheid gegeven om hier te zijn voor de Rotterdammers, maar af en toe ook niet bij mijn gezin te zijn in moeilijke tijden. Ik ben haar daar enorm dankbaar voor. Ik heb alles gezegd afgelopen 4 jaar, maar dit heb ik misschien te weinig gezegd. Dat wil ik nog aan haar vertellen. Dank u. *(Applaus.)*

De VOORZITTER: Dat zijn de beste woorden die je kunt spreken inderdaad. Dan de heer Coşkun. Wat valt er hier nog te zeggen over de heer Coşkun? Onze nestor, de man waarover boeken zijn geschreven, die wij hier kennen onder verschillende namen, maar altijd met dezelfde idealen. Als rebel, volkstriebun, activist, socialist en collega. U bent niet in 1 woord te vatten en heb ik ook aan deze paar minuten niet genoeg. U bent namelijk een begrip in de Rotterdamse politiek. Eerder zat u al van 1998 tot 2010 in de gemeenteraad van Rotterdam en in 2022 keerde terug om uw partij de SP te helpen. Een deel van uw partij had zich afgesplitst en ging onder een andere naam verder. U bent nooit het type geweest om vanaf de zijlijn toe te kijken en nam u hier weer plaats. Ditmaal in een andere rol. Zoals u zelf zegt, vertrok u als rebel in streepjespak en kwam terug als raadsoudste. Er werden andere dingen van u verwacht. De tijden van busjes stelen, opgepakt worden tijdens het flyeren en andere activistisch gedoe liggen achter u. Toch weet ik dat u kan genieten wanneer de collega's om u heen, die u liefkozend kameraden noemt, tegen de stroom in durven te zwemmen. Als nestor nam u hier veel van de nieuwe raadsleden onder uw hoede. U begrijpt de politieke spelletjes als geen ander en weet aan welke knoppen je kan draaien om iets voor elkaar te krijgen. U bewaarde hier soms de rust in de raad, liet het soms knetteren en zette ons meermaals op scherp. Eigenwijs en zorgzaam, met nog altijd hetzelfde jeugdige enthousiasme. Als nestor kreeg u ook het voorrecht om hier in de raad te spreken, dat zal u zo dadelijk ook weer gaan doen. Dat doet u op een geheel eigen wijze met uw charmante humor, scherpe tong en mooie zinnen. Een vlasbloem moet bloeien, witte wijn doet wonderen en winter is coming. Uw relativiseringsvermogen en gaven als verhalenverteller gaan we hier missen en gelukkig mogen we hier zo nog 1 keer van genieten. Wie door Rotterdam loopt, komt u tegen in musea, bij demonstraties of op feesten, vaak met uw geliefde Pinar aan uw zijde. Ik denk dat u een voorbeeld bent voor velen voor het feit dat u zich al heel uw leven inzet voor de maatschappelijke zaak. Maar ook voor de manier waarop u in het leven staat, onvermoeibaar voor de zaken waar u in gelooft. Helaas eindigt uw politieke carrière voor nu. U bent verhuisd van uw geliefde Agniesebuurt naar Feijenoord en daar is het niet gelukt om een plek in de wijkraad te bemachtigen. Jammer, maar ik denk niet dat wij ons zorgen om u hoeven te maken. U bent veel te rebels en eigenwijs om achter de geraniums te gaan zitten. Daarbij

zullen wij u hier vast regelmatig zien. De naam Coşkun zal namelijk niet verdwijnen uit de raad. Ik zou nog uren over u kunnen praten, Theo, maar ik zal zo meteen ook graag naar u luisteren. Bedankt voor een levenslange betrokkenheid. (*Applaus.*)

De heer COŞKUN (sp): Voorzitter, burgemeester, iedereen bedanken doe ik zo wel als ik meer minuten heb. Wat zal ik zeggen? Dank voor de lieve woorden. Ik ben wat dat betreft sprakeloos. Ik heb het 16 jaar volgehouden, omdat ik 16 jaar ook de illusie had dat ze af en toe naar me luisterde en die illusie draag ik vanaf nu graag over aan mijn opvolger Emin Başoğlu. (*Applaus.*)

De VOORZITTER: De heer Crielaard. Denk je aan de heer Crielaard, dan denk je aan Overschie. Daarna denk je waarschijnlijk aan zijn kleurrijke schoenen en zijn net zo kleurrijk karakter. Gewapend met een goede dosis charme en humor richtte u zich hier voornamelijk op zorg, sport en onderwijs namens Leefbaar Rotterdam. U bent geboren en getogen in Rotterdam en daardoor hebben veel plekken een speciale betekenis voor u, zo ook Zwembad Overschie. Als liefhebber van oude auto's weet u dat het soms nodig is om onderhoud te plegen. Toch brak de sluiting uw hart. U kent de wijk en weet wat dit met de bewoners doet. Op dit moment wachten wij het besluit van de provincie af. Het is bewonderenswaardig hoeveel tijd, energie en liefde u hierin heeft gestoken. Dit laat uw betrokkenheid zien bij onze stad en bij uw buurt. Die betrokkenheid stopt hier overigens niet, u bent namelijk verkozen voor de wijkraad van Overschie. Hier kunt u doorgaan met het verschil maken, zoals u dat hier de afgelopen jaren ook heeft gedaan. Eerst als Burgercommissielid en sinds 2024 als raadslid. U bent iemand met een groot sociaal gevoel, die altijd de verbinding zoekt. Een kundig raadslid met duidelijke doelen en prioriteiten. U heeft hier mooie dingen voor elkaar gekregen voor de stad en vooral voor uw Overschie. U zette de wijkbus in Overschie op de kaart, heeft er mede voor gezorgd dat buitenschoolse muzieklessen kunnen voortbestaan en bracht het veiligheidsgevoel en tevredenheid van leraren onder de aandacht. Alle moties die u hier ooit heeft ingediend, zijn overigens aangenomen. Dat mag ook nog wel een compliment zijn. U komt gewoon met goede plannen en ideeën. Bedankt voor alles Manuel. We zullen hier vast nog vaak namens de wijkraad zien om het geluid van Overschie naar het stadhuis te brengen, zoals u al deze jaren ook hier heeft gedaan. Dank u wel. (*Applaus.*)

De heer CRIELAARD (lr): Dank u wel, voorzitter. Ik heb hem uitgegeven, anders krijg ik van mijn fractie weer het verwijt dat ik te lang ben en een Manuelletje doet. Maar dank u wel voor uw mooie woorden, om ze zo van u te horen hier in deze mooie raadzaal. Dat klinkt toch wel echt heel groot, want politiek in de praktijk begint vaak met luisteren. Koffiedrinken, soms een beetje geduld, soms heel veel geduld, maar verbinding zoeken tussen alle partijen gewoon hier voor de Rotterdammer. Het was dan ook mij een eer om in deze raad te mogen werken. Een plek waar verschillen soms scherp zijn, maar waar uiteindelijk altijd hetzelfde doel vooropstaat, een stad waar mensen zich thuis voelen. Juist in die verschillen heb ik de mooiste momenten gevonden waar we elkaar toch wisten te vinden. Neem niet alleen de dossiers en debatten mee, maar vooral de mensen, collega's, inwoners en iedereen die zich met hart en ziel inzet voor Rotterdam. Dat maakt het werk bijzonder en daar ga ik zeker bijzonder veel missen. Maar ik laat ook vertrouwen achter, want het verbinden stopt niet bij 1 persoon, dat zit hier in de hele raad. De burgemeester zei het al, ik heb nu tijd om te zwemmen als de wethouder in ieder geval een beetje opschiet met het Zwembad Overschie te heropenen. Dank jullie wel. Dank jullie bodes, griffie. Dank je wel, fractiemedewerkers. Iedereen dank je wel en tot ziens in deze raad. (*Applaus.*)

De VOORZITTER: Rashied Dahoe, sinds uw beëdiging in 2023 bent u een stabiele factor geweest in deze raad namens DENK. Altijd degelijk, tot op de puntjes voorbereid en enorm aardig. In het begin was het voor u nog wel een beetje zoeken, maar u heeft een mooie ontwikkeling doorgaan. U sprak hier op de thema's bouwen, wonen en buitenruimte. Zoals u als geen ander weet, is het woonprobleem in de stad en ook in ons land groot. In plaats van

daarover te klagen, besloot u om uzelf verkiesbaar te stellen en een poging te doen om problemen te verhelpen. Geen plekje aan de zijlijn, maar verantwoordelijkheid nemen. Dit deed u onder andere door aandacht te vestigen op kinderveiligheid in woningen, woningdiscriminatie en participatie. Wij kennen u als de rust zelve. Er lijkt veel voor nodig om u boos te maken. Toch kan u soms vrij fel uit de hoek komen. Toen er bekend werd dat een woningcoöperatie niet genoeg deed om schimmelwoningen op te knappen, ging u vol voor die bewoners staan, zoals een echte volksvertegenwoordiger dat hoort te doen. U bent inmiddels een echte Rotterdammer, maar uw roots liggen een heel stuk oostelijker. Het komt hier niet zo vaak voor dat u Twents kunt spreken. Toen u afgelopen juni op werkbezoek was met de commissie BWB bij Rivoli was het voor velen een verrassing dat u in vloeiend Twents dialect het woord nam. Ik wil u bedanken voor het werk dat u hier de afgelopen jaren heeft verricht. Ik hoop dat u de komende tijd weer meer kunt genieten van uw omgeving en de vele hobby's die u heeft. Want naast dat u gek bent op gamen, weet ik ook dat u een fanatiek thuisbakker bent. Zuurdesem, gebak, u draait er de hand niet voor om. Dit zit soms zelfs in eigengemaakte bakjes die u print met uw 3d-printer. Kortom, ik hoef niet bang te zijn dat u in een zwart gat valt. Het gaat goed, mijnheer Dahoe. (*Applaus.*)

De heer DAHOE (denk): Dank u wel. Ik ben heel erg verrast met dit mooie woord. Ik wil beginnen met ook mijn dank uitspreken aan alle collega's hier in de raad voor de samenwerking, de gesprekken, de gezamenlijke inzet voor de stad. In het bijzonder Vanessa, Marcel, Serkan, Elika, Naoufal en ondersteuners natuurlijk, Anass, Thijs, de hele fractie, alle wethouders Faouzi en Abigail. Het is een hele bijzondere periode geweest en ik heb ongelooflijk veel geleerd. We hebben samen mooie resultaten bereikt, impact gemaakt en stappen gezet voor de inwoners van onze stad. Hopelijk hebben wij het goede voorbeeld gegeven aan de volgende generatie, want dat was wel mijn grootste doel. Dat je alles kan worden zolang je daar maar aan vasthoudt en doorzet. Ik kijk ook met veel trots terug op deze tijd. Tegelijkertijd wens ik de nieuwe raad heel veel succes alvast voor degenen die doorgaan en nieuw komen. Ik hoop dat zij ook blijven werken aan het vertrouwen in de lokale politiek en dat ze nog meer gaan werken dat de bewoners zich ook meer gehoord en serieus genomen voelen. Dank u wel. (*Applaus.*)

De VOORZITTER: Ik richt nu het woord tot iemand die iets verder achterin zit. Maar fijn dat u er bent, mijnheer Elbay en fijn om u hier ook in goede gezondheid te zien. Want van de zomer werden wij opgeschrikt door het nieuws dat u samen met uw gezin betrokken was geraakt bij een verkeersongeluk op vakantie. Gelukkig kwamen jullie hier fysiek goed vanaf, maar de impact is groot geweest. Om die reden hebben wij hier vanaf de zomer niet meer gezien en werd u vervangen als raadslid. U werd op 16 juni 2022 beëdigd als gemeenteraadslid namens D66 en u heeft bijna de volledige periode mee mogen maken. Dit was niet uw eerste kennismaking met politiek. Want voordat u raadslid werd, was u namelijk al lid en uiteindelijk voorzitter van gebiedscommissie Feijenoord. Hiermee was u de jongste gebiedscommissievoorzitter van de stad. Een man met ambitie, dat bent u en ook een man met sterke idealen. U koos om een gooi te doen naar het lijsttrekkerschap van D66 Rotterdam. Alhoewel u niet werd verkozen, is het bewonderenswaardig om te zien hoe u heeft gestreden voor de zaken waarin u gelooft. U was hier ook een gewaardeerd lid van de COR en de commissie ZWCS. Dankzij uw werkzaamheden in de financiële sector bracht u veel kennis en ervaring mee. Hier hebben wij als raad veel aan gehad. In de commissie ZWCS had u veel aandacht voor de dak- en thuislozen in onze stad. U kwam dan met goede oplossingen door bijvoorbeeld de opvangmogelijkheden aan de Volkelstraat efficiënter te maken en aandacht te vestigen op de vijandige architectuur in onze stad. Hoewel u hier misschien nog niet klaar was, wil ik u bedanken voor hetgeen wat u voor Rotterdam heeft gedaan. Bedankt, Fatih. (*Applaus.*) Mevrouw van Groningen, waar moet ik beginnen? U bent hier de afgelopen jaren uitgegroeid tot een begrip in de raad. Niet alleen door uw goede werk als raadslid, maar zeker ook door alles wat daaromheen doet. U bent de persoon waardoor mensen zich op hun gemak voelen in de raad, door een arm om iemand heen, door stil te

staan bij belangrijke momenten en met een selfie op zijn tijd. Met uw zorgzaamheid en empathisch vermogen zorgde u dat deze raad meer was dan een optelsom van 45 individuen. U zorgde ervoor dat iedereen om u heen zich gewaardeerd voelde. Met borrel planken in de trein op een commissiereis. Nu weten we wat er echt gebeurt op die commissiereizen. Met de organisatie van de jaarlijkse barbecue en laatst ook met het afscheid van onze bode Michel. U bracht hiermee zoveel menselijkheid naar deze raad en dat gaan wij enorm aan u missen. Het gaat ook vreemd worden om een raad zonder u te hebben. Uw politieke carrière begon in 2003 als beleidsmedewerkster bij de fractie van de Rotterdamse VVD. Sinds 2018 zit u in de gemeenteraad en vanaf 2024 bent u fractievoorzitter. U was zelfs enige tijd lid van de Tweede Kamer. Een glansrijke politieke carrière en ik heb zo'n vermoeden dat die vandaag nog niet eindigt. U heeft in deze tijd veel bereikt op onderwerpen als mobiliteit, horeca, economie en onderwijs. Iets wat iedereen hier nog vers in het geheugen staat, is uw strijd voor het behoud van het nationaal vuurwerk. Met een inzamelingsactie probeerde u het te redden, maar helaas werd het benodigde bedrag niet behaald. Tot op het laatste moment bleef u strijden, maar tijdens de begrotingsbehandeling van 13 november moest u zichtbaar emotioneel laten weten dat het niet gelukt was. Maar na veel overleggen werd de Saoto soep uiteindelijk niet zo heet gegeten als die werd opgediend, werd er in de begroting toch geld vrijgemaakt voor het vuurwerk en werd uw motie met een grote meerderheid aangenomen. Een bijzonder moment. Dieke, bedankt voor alles wat u voor deze stad heeft gedaan. We gaan u hier missen, hier in de raad, op de commissiereizen, als collega en zeker als mens. (*Applaus.*)

Mevrouw VAN GRONINGEN (vvd): Dank, voorzitter. Had ik nog zo gedacht dat ik die tranen toch weer ergens weg kon doen. Maar bedankt voor deze prachtige woorden, zoals u ziet, ze raken me. Dat is misschien ook gewoon wie ik ben, mens met een groot hart. Ik herinner me nog als gisteren dat ik hier als raadslid 8 jaar geleden door die deur liep, zo trots, ook zo dankbaar dat ik een van die 45 raadsleden mocht zijn. Ik zat toen ook op de fiets gewoon echt trots te wezen. Ik dacht, jeetje, ik heb zoveel ideeën om deze stad mooier te maken en u heeft ze al opgesomd, dat is gelukt. Wat me altijd gedreven heeft, waren echt 2 dingen. Dat was rechtvaardigheid en mensen echt gezien en gehoord laten voelen. Alles wat ik hier altijd heb gedaan, is altijd geweest vanuit dat principe. Ik wil dat wij die overheid zijn die naast de mensen staan, die ze echt een stem geeft. Elk initiatief wat ik hier heb ingediend, elk idee had uiteindelijk een verhaal, daar zat een mens achter. Ik denk dat heel veel van jullie dat in je hebt, houdt dat alsjeblieft vast. Want het is zo belangrijk om mensen een stem te geven. Voorzitter, ik kan niet anders zeggen dat deze raad en deze stad me echt gevormd hebben. U had het net over Jules Deelder, ik stop Rotterdam in mijn hart en de echte reden is omdat dit gewoon de allermooiste rotstad is die er is. Daar zal ik me altijd voor blijven inzetten, wat er ook op mijn pad gaat komen. Ik kan niet anders dan afsluiten met heel veel dank aan iedereen in het stadhuis, die het altijd heel erg fijn en warm voor ons hebben gemaakt. Alle bodes, de beveiliging, de ondersteuning waar dan ook, dank daarvoor. Tot slot wil ik heel graag mijn familie bedanken, zij hebben altijd gesteund. Simon zei het net ook al. Ik heb ze ook heel vaak moeten missen, want er waren meer uren met mijn fractie dan met mijn gezin. Maar ik hoop dat ze weten dat ze altijd in mijn hart hebben gezeten en ik ben daar straks ook weer een beetje voor hen. Dank u wel. (*Applaus.*)

De VOORZITTER: Mevrouw De Jong. Laten wij ons echt aanbieden aan de bewoners, want als zij ons niet hebben, wie hebben zij dan? Deze woorden sprak u tijdens uw indrukwekkende maidenspeech op 2 juni 2022. U stond hier als jonge ambitieuze vrouw het geluid te vertolken van Rotterdammers die volgens u niet goed gehoord werden. U was toen ook al sceptisch over de politiek, maar geloofde nog wel dat u verandering kon brengen. Helaas is dat geloof bij de afgelopen jaren langzaam verdwenen. Met u op plaats 2 debuteerde BIJ1 met 2 zetels in de raad. Een nieuw geluid voor radicale gelijkwaardigheid. Roffa in de raad, zoals jullie slogan toen luidde. Puur onbevangen en vol passie begon u aan dit avontuur. Maar na 2 jaar nam afscheid van uw werk als raadslid van BIJ1 om vervolgens terug te keren als Groep De Jong. Het vuur in u laaide op en u besloot weer te gaan strijden

voor uw idealen in deze raad. Helaas zagen wij u hierna steeds minder en minder. Dat het vuur in u niet helemaal gedoofd was, werd duidelijk tijdens de behandeling van de Voorjaarsnota op 15 juli vorig jaar. U nam het woord in een betoog waarin u veel vraagtekens zet bij het systeem en de politiek zoals wij dat kennen. Het was een invalshoek die wij hier zelden tot nooit horen. De stem van een chronische niet-stemmer. Iemand die voelt alsof de politiek niet voor hen is. Mevrouw Maassen verwoordde het toen mooi, u rammelde aan de democratische boom. Hoewel u geen geloof heeft in de politiek, zegt dat het niet voor u is, is dit wel wat politiek is. Verschil maken, mensen tot denken aanzetten en vraagtekens zetten bij systemen. Ik weet dat u denkt geen verschil te kunnen maken hier, dat het allemaal geen zin heeft. Toch geloof ik dat 1 persoon het verschil kan maken. Hopelijk lukt het ons om te zorgen dat de politiek ooit echt van iedereen is, ook van mensen zoals u. Mevrouw De Jong, succes met alles wat de toekomst u gaat brengen. *(Applaus.)*

Mevrouw DE JONG (gdj): Dank u wel, burgemeester, voor de mooie woorden. Een heel eerlijk beeld van mij. Ik was ook eerder benieuwd wat er zou gaan komen, moet ik eerlijk zeggen. Ik vind het heel fijn dat dat toch over is gekomen. Ik wil iedereen die hier werkt op locatie bedanken. Iedereen is altijd heel erg behulpzaam geweest, ook de griffie, iedereen. Ik kan geen slecht woord kwijt over de mensen die hier daadwerkelijk het werk doen. Ik wens ook iedereen en vooral mijn kameraden van de SP en BIJ1 heel veel succes de komende 4 jaar en in de toekomst. Weet dat ik hier altijd alles in de gaten zal blijven houden. Wie weet zien we elkaar wel terug als inspreker en zo hoop ik toch nog iets te kunnen bijdragen. Dank u wel. *(Applaus.)*

De VOORZITTER: Tim Kind, eigenzinnig, nuchter en een harde werker. Zomaar wat woorden die bij mij opkomen als ik aan u denk, de heer Kind. U was een wat onorthodoxe politicus. Niet iemand die hier tijdens debatten bezig was om tegenstellingen uit te vergroten, maar altijd op zoek naar verbinding. De onderwerpen waarover u sprak, had u altijd volledig doorgelicht en onderzocht. U kende de voors en tegens, gevolgen en de mogelijkheden. Het was een vorm van onderzoekspolitiek die we hier niet zo snel gewend zijn. Al vrij snel werd duidelijk hoe intelligent u bent. U kon zich vastbijten in de meest ingewikkelde onderwerpen en keek hier met uw eigen vrije geest naar. Soms waren dingen voor u heel logisch, terwijl de mensen om u heen het wat minder goed konden volgen. U keek soms net anders naar problemen en oplossingen. Een nieuwe manier van politiek bedrijven zou je kunnen zeggen. Daarmee stond u mede aan het roer van de oprichting van Volt in de Rotterdamse raad, want ook uw partij verscheen op het toneel met 2 zetels met een campagne gebaseerd op redelijkheid en goed onderbouwde ideeën. Als ik die eigenschappen noem, dan kan het geen verrassing zijn dat u bij Volt uw plek vond. Als lid van de commissie ZWCS richtte u zich vooral op zorg en welzijn. U weet uit eerste hand hoe belangrijk zorg is die verder gaat dan alleen behandelingen. Als student heeft u gewerkt als hulp in de huishouding bij ouderen. Hier merkte u de waarde van een gesprek en tijd maken voor een praatje. Toen de Wmo werd ingevoerd was hier geen tijd meer voor. U liet het hier niet bij zitten en toonde u oplossend vermogen. U bedacht een project waar studenten langsgingen bij ouderen voor bijvoorbeeld een wandeling door het bos. Het is bijzonder dat iemand op die leeftijd al zo omkijkt naar de ander en hier ook nog naar weten handelen. Een geboren volksvertegenwoordiger. Beste Tim, we gaan uw oplossend vermogen, uw scherpe blik, uw creatieve ideeën en ook uw fijne aanwezigheid hier missen. Rotterdam heeft veel aan u gehad en ik weet zeker dat het hier niet bij blijft. Misschien niet meer in deze zaal, maar u bent iemand die altijd bezig is om oplossingen te verzinnen. Bedankt voor alles en veel geluk met wat u nu gaat doen. *(Applaus.)*

De heer KIND (volt): Bedankt voor de mooie woorden. Bedankt jullie allemaal, raadsleden, het was heel fijn om met jullie samen te werken. In het bijzonder de beveiliging, de griffie en alle medewerkers. Ook alle bodes, want het was af en toe wel lekker dat als je hier dan iets had gezegd waarvan je zelf soms ook helemaal niet wist wat je zei, dat je dan toch zei, weet jij wat ik net gezegd heb? Ik heb echt geen flauw idee. Maar in ieder geval het was heel fijn, een

warm bad en daar ben ik heel dankbaar voor. Voor de rest, Volt de fractie, alle fractiemedewerkers, tot ooit. *(Applaus.)*

De VOORZITTER: De heer Lammering Varela, op de valreep mocht u een tweede raadsperiode op uw cv bijschrijven. In november werd u voor de tweede keer geïnstalleerd namens de PvdA onder toezicht oog van zo'n 25 familie en vrienden. Voor de mensen die u kennen zal dat geen verrassing zijn, u bent iemand die veel kracht haalt uit zijn omgeving en zijn wortels. Net als vele anderen in deze stad bent u door en door Rotterdammer, maar uw wortels spreiden verder. Van Rotterdam-Zuid tot Kaapverdië, dat maakt tot wie u bent. Zoals ik al zei is uw familie heel belangrijk voor u. Toen uw neefje en nichtje betrokken raakt bij een heftig fatbike-ongeluk was het voor u en uw familie erg schrikken. U vertelde ons dit aangrijpende verhaal tijdens de raadsvergadering van 29 januari. Gelukkig gaat het nu beter met hen wat ik heb begrepen, maar de trauma's zijn er. Daarom wilt u zorgen dat dit soort ongelukken in de toekomst niet meer of in ieder geval minder voorkomen. Uw motie 'Voorkomen van gevaarlijke inhaalmanoeuvres op fietspaden' werd unaniem aangenomen door de raad. Hiermee heeft u in de korte tijd dat u hier was wederom impact weten te maken op het gebied van veiligheid. U bent iemand die zich altijd inzet voor zijn omgeving en naar voren stapt wanneer dit nodig is. Iemand met een groot hart voor Rotterdam en de sociale zaak. Rotterdam kent veel mensen zoals u mensen, mensen met wortels die niet op 1 plek liggen, maar van veel plekken hun kracht onttrekken. U bent Rotterdam en Rotterdam is u. We gaan vast nog veel van u horen de komende jaren, misschien weer hier of wellicht op andere manieren. Bedankt dat u naar voren stapte en uw verantwoordelijkheid nam. *(Applaus.)*

De heer LAMMERING VARELA (pvdA): Dank u wel, voorzitter. Het was ook u die mij daarop wees tijdens mijn installatie dat ik wellicht wel de laatste PvdA'er na 80 jaar PvdA Rotterdam in deze raad geïnstalleerd zou zijn en dat blijkt ook het geval. Als ook maar een simpele jongen uit Rotterdam Charlois was het weer een enorm voorrecht om hier te mogen staan, om de Rotterdammers te mogen vertegenwoordigen die hier zijn geboren, die op andere plekken zijn geboren. Ik voel me een beetje een vliegende keep, want ik heb zomaar het idee dat het ook weer niet de laatste keer zal zijn dat ik hier zal staan. Maar ik wil iedereen ontzettend bedanken voor de fijne samenwerking. Ik wil alle mensen van ondersteuning, de bodes, collega's, oppositie, coalitie, we zullen elkaar vast nog regelmatig tegenkomen. Ik wens alle nieuwe raadsleden heel veel plezier en succes. Let goed op de stad. *(Applaus.)*

De VOORZITTER: Mijnheer Oostdijk, u bent een echte technicus en zo bedrijft u ook politiek. Gedegen, rustig en degelijk. Uit het niets verscheen u op het politieke toneel als lijsttrekker van Forum voor Democratie. Een partij die hier nog niet een eerder in de raad had gezeten. Dat betekende ook dat u alles hier voor het eerst moest uitvogelen en dat was in het begin best wel zoeken voor u. Ik weet dat u af en toe heeft gedacht, waar ben ik aan begonnen? Maar langzaam groeide u in uw rol als raadslid. U begreep steeds meer hoe het hier werkte en liep minder verdwaald rond, op die keer in Marseille na natuurlijk. Dit is een grap die een paar mensen begrijpen, denk ik. Wij kennen u hier als de rust zelve, maar er schuilt ook echt een feestbeest in u. Het verdwijnen van de Dance Parade is voor u een pijnlijk punt. U heeft meerdere keren in deze zaal gepleit voor een terugkeer van dit dance-event. Het rapport dat in 2024 verscheen, geeft hoop voor de toekomst van dit evenement. We hebben u hier de afgelopen 4 jaar leren kennen als een aardige man en een fijne collega. Misschien was u af en toe zelfs te aardig voor de politiek en toch heeft u wat mooie dingen bereikt hier. Neem de nachtbus die weer rijdt door Rotterdam, een grote wens van veel mensen en horeca. Dankzij uw motie kunnen de mensen die gebruik hebben gemaakt van het Rotterdamse nachtleven op een veilige en betaalbare manier naar huis. Goed voor het nachtleven en voor de ondernemers in deze stad. Of neem uw strijd voor het behoud van Cinerama, ook mede met mevrouw Kockelkoren en u heeft zich daar ook voor ingespannen. Een culturele plek van betekenis voor veel Rotterdammers. U heeft oog voor de dingen die Rotterdam meer dan

alleen een stad maken en daar wil ik u voor bedanken. Bedankt voor het zijn van een fijne collega en voor alles wat u voor de stad heeft gedaan. Wie weet tot binnenkort op de Dance Parade, Ardi. (*Applaus.*)

Mevrouw DE JONG (gdj): Dan moeten de collega's zich daar wel hard voor maken. Ik ben op een gegeven moment ook op een leeftijd dat ik denk van, niet meer voor mij, dus collega's opschieten. Voorzitter, het is best wel vreemd. Ik besef dat dit de laatste keer is dat ik via u spreek, ik zal het nog wel een paar keer gaan doen. 4 jaar geleden trad ik aan met het enthousiasme van iemand die dacht, hier kan ik het verschil maken. Ik vertrek met de nuchtere constatering dat je met volle overtuiging kunt werken en dat heb ik gedaan, maar dat sommige verschillen tijd nodig hebben, meer dan 4 jaar helaas. Ik kijk naar het aankomende college met een mengeling van nieuwsgierigheid en toegegeven enige zorg. Tijd zal het leren. Maar ik leef met de overtuiging dat Rotterdam weerbarstiger is dan welke coalitie dan ook, dat heb ik hier geleerd. Ik verlaat deze raad met opgeheven hoofd. Niet omdat alles lukte, de Rotterdamse pers schreef er zelfs af en toe over en zelfs correct. Maar omdat alles is gedaan met overtuiging en integriteit. Dat was nooit solowerk. Armando en Dylan, jullie vormden de ruggengraat van onze fractie. Zonder jullie was ik al lang verzeild geraakt in de bureaucratische Bermudadriehoek. Thuis, daar lag de basis. Mijn gezin, mijn vrouw, jullie hebben mij altijd gesteund, ook op de momenten dat dit werk alles opslokte. Ik ben jullie daar dankbaar voor. Het is tijd om die balans weer recht te trekken en dat is meer dan nodig. Tot slot mijn oprechte dank aan de griffie en alle ambtenaren. Jullie dienen de stad met professionaliteit en in politiek woelige tijden niet altijd vanzelfsprekend met neutraliteit. Daar mag u trots op zijn. Ik ga die collegialiteit missen. Rotterdam, hou het hoofd koel en het hart warm. Het is mij een voorrecht geweest, dank u wel. (*Applaus.*)

De VOORZITTER: Mevrouw Van de Peppel, u werd 4 jaar geleden met voorkeurstemmen gekozen in de raad. Het raadslidmaatschap heeft u op geheel eigen wijze ingevuld, want u bent meer een onderwijzer dan een politica. Deze dingen kunnen prima naast elkaar bestaan, maar ik weet dat uw hart meer in de klas ligt en iets minder in deze raadszaal. Met uw praktijkervaring was u een waardevolle toevoeging aan het debat. Wie weet nu beter wat er nodig is op het gebied van onderwijs en jongeren dan iemand die elke dag met hen te maken heeft? Het is zo belangrijk om de stem van de toekomst te horen en mee te wegen wanneer hier besluiten worden genomen. Dit heeft u hier gedaan, gestaan voor hen die nog niet mogen stemmen. Het raadswerk ging voor u verder dan alleen de debatteren. Want ook bij de voorlichtingsactiviteiten die hier worden georganiseerd, was u altijd bereid om te helpen. Met veel enthousiasme en kunde ontving u mbo-studenten, basisschoolleerlingen en andere jongeren en mede dankzij u zijn er heel veel zaadjes geplant bij jonge Rotterdammers. Hopelijk ontpoppen deze zaadjes tot hele betrokken Rotterdammers die ons weten te vinden. U heeft zich als raadslid vooral beziggehouden met de toekomst, met onze jeugd, duurzaamheid en gezondheid. Door gezond eten en goed te bewegen zijn er in de toekomst veel problemen te voorkomen. Zo heeft u er mede voor gezorgd dat lunches op scholen gezonder zijn en dat bijstandsgerechtigden gestimuleerd worden tot een gezondere leefstijl om zo ook weer aan het werk te kunnen. Mevrouw Van den Peppel, u bent iemand met veel idealen. Zo veel zelfs dat deze soms een beetje in de weg zaten. Maar dankzij deze idealen weet u wel licht te laten schijnen op onderwerpen waar normaal niet aan gedacht wordt. Neem de dieren in de daklozenopvang of huisdieren met een onveilig thuis. Denken aan de dieren maakt ons mens. U gaat op uw eigen manier door met het vormgeven aan de toekomst. Op de manier waarop u dat het liefste doet, lesgeven. Bedankt voor uw blik op vooruit en bijzondere invalshoeken. Al het beste gewenst in de toekomst. (*Applaus.*)

Mevrouw VAN DE PEPPEL (gvdv): Dank. Het is namelijk erg grappig dat ik net uit een klas van 21 kinderen kom, dag juf, die zo blij zijn dat ik niet meer naar de burgemeester hoef, ondanks dat ze trots op me zijn. Waarvan ik ook weet dat ook een aantal mensen hier heel blij zijn dat ze volgende keer niet meer met mij in debat hoeven. Ik heb hele leuke tijd gehad, heel

veel mooie mensen ontmoet en in het onderwerp. Jongeren beloof ik u, zult u mij hier op het stadhuis terugzien. *(Applaus.)*

De VOORZITTER: Mevrouw Rehim Zadeh, uw blijdschap tijdens de uitslagenavond heeft helaas plaats moeten maken voor teleurstelling. Als nummer 5 op de lijst van DENK heeft u, ondanks uw goede campagne, geen zetel kunnen bemachtigen en het zal een domper voor u zijn geweest. Toch valt u maar net buiten de boot en kan het ook zomaar zijn dat we u hier weer snel terugzien. Maar dat zal de toekomst moeten uitwijzen. Ik wil nu graag stilstaan bij de mooie dingen uit uw bijna 4 jaar als raadslid in Rotterdam. Een ambt dat voor u veel heeft betekend en op uw beurt heeft u weer veel betekend voor de Rotterdammers. Samen met uw collega Soytekin werd u op 16 juni geïnstalleerd in deze raad. Op een paar maanden na heeft u de volledige raadsperiode meegemaakt. Als jong politiek talent bestormde u hier het toneel. Zoals zoveel Rotterdammers bent u een combinatie van werelden. U bent een echte Rotterdammer, dat voelt u als u de Erasmusbrug overrijdt in de skyline van de stad ziet. Aan de andere kant draagt u Iraanse roots met u mee. De verbintenis die u voelt met het land dat u zo goed kent, maar waar u nooit bent geweest. Niet omdat u het niet wil, maar omdat het niet kan. Het land waar uw ouders uit zijn gevlucht. U voelt de pijn die veel Rotterdammers herkennen, zeker met alles wat er nu speelt. Ik hoop voor u en uw familie dat Iran snel veilig wordt. U bent hier een voorbeeld geweest voor velen. Voor de meisjes met een migratieachtergrond waaraan u liet zien dat politiek niet alleen van de oude witte man is. Voor de jongeren die mede dankzij uw goede online aanwezigheid kennismaakt met de lokale politiek. U bent een brug tussen werelden. Dankzij uw behendigheid en sierlijkheid in debatten was u een fijne collega en een genot om naar te luisteren. Uw talent bleef niet alleen in deze zaal opgemerkt. We hebben u meermaals zien lopen met cameraploegen achter u aan en bij de afgelopen Tweede Kamerverkiezingen stond u op plek 7. Deze uitslag is wellicht een domper, maar daar ligt een mooie toekomst voor u in het verschiet. Het komt wel goed met u. Bedankt voor het harde werk voor de stad. We gaan vast en zeker nog veel van u horen. *(Applaus.)*

Mevrouw REHIM ZADEH (denk): Dank, burgemeester, voor de mooie woorden. Ik was 23 toen ik hier binnenliep. Na jarenlang Kamerleden adviseren over hoe ze het beter konden doen in het debat mocht ik het zelf proberen. Geloof me, ik ben wel op mijn plek gezet een paar keer hierzo. Het was een enorme eer om voor mijn stad te werken. Een stad die deze dorpeling, geen echte Rotterdammer, ooit met open armen heeft ontvangen. Ik wil mijn dank uitspreken aan de griffie, de ondersteuning, mijn collega's in de raad, het college. Een aantal mensen in het bijzonder, Faouzi, Abigail, Pascal jij ook. Ik ben heel streng voor je geweest af en toe, maar nooit spijt van gehad. Collega's in de raad, Mina, mijn raadsmaatje voor het leven. Ruud, een fijn mens waar ik graag naar luisterde. De mobiliteitswoordvoerders, Dieke, Simon, Joey, Ingrid in het bijzonder, Erik, Sarah. Ik heb echt heel veel vrienden hier gemaakt. Mijn fractie, de medewerkers, ik vind jullie stuk voor stuk super bijzonder. Rashied, Serkan mijn steun. De grutto houdt ons verbonden. Ik beloof dat ik je nooit meer dwing om Matcha te drinken. Naoufal, zonder jou had ik dit serieus echt niet overleefd. Tot slot, 1 ding is zeker, jullie zijn nog niet van mij af. Hopelijk tot snel. *(Applaus.)*

De VOORZITTER: Mevrouw Sadhoe, u bent de nieuwste toevoeging aan deze gemeenteraad, maar op het stadhuis bent u allang een constante factor. Als vaste stabiele kracht werkt u achter en voor de schermen van uw partij BIJ1. Op uw 17e kwam u uit Suriname om te studeren in Rotterdam. Een grote stap, want hoe maak je een nieuw thuis in een andere cultuur? U heeft zelf ervaren hoe lastig het kan zijn om te navigeren tussen verschillende culturen en hoe belangrijk gelijke kansen zijn. Uw Surinaamse achtergrond speelt een grote rol in uw idealen en uw leven. Toen het beeld Moments Contained op het Stationsplein werd beklad met een walgelijke racistische leus, raakte u dit enorm. Niet alleen de woorden, maar ook het feit dat iemand het recht voelt om dit in onze buitenruimte te doen. Dat recht is er niet en dat wil ik hier ook nogmaals benadrukken. Ik sluit mij aan bij uw

woorden dat de buitenruimte van ons allemaal is en daar is geen ruimte voor uitsluiting en racisme. U strijdt al heel uw leven voor gelijke kansen voor hen die te weinig worden gehoord. Deze strijd voert u hier in deze zaal en in de rest van de stad. Ik weet dan ook zeker dat dit niet het laatste is wat wij van u gaan horen. Wij zien u hier vast terug met uw prachtige dictie en met uw goede uitstraling. Ik wil u bedanken en ik zeg bij dezen, tot ziens. *(Applaus.)*

Mevrouw SADHOE (bij1): Dank je wel voor de mooie woorden. Ik zit hier nog maar net, maar toch doe ik dit werk intussen al een paar jaar als burgerlid, als fractiemedewerker en gewoon als BIJ1'er. Altijd met dezelfde overtuiging, een stad is niets zonder de mensen die haar elke dag adem geven. Toch worden die mensen keer op keer weggeduwd in Rotterdam. Echte rechtvaardigheid voelt voor velen nog zo ver weg en precies daarom ben ik hier altijd blijven spreken. Dat was zeker niet makkelijk, helemaal niet voor iemand die hiervoor helemaal geen politieke ervaring had en nog maar enkele jaren daarvoor het vertrouwde Suriname had achtergelaten. Maar stil zijn is zeker geen optie. Ik neem mijn verhaal mee de raad in en die van zoveel Rotterdammers die ondanks alles elke dag laten zien wat kracht is. Ik neem misschien afscheid van deze plek zoals ik hier nu zit, maar nooit voor de mensen voor wie ik dit doe. Dank je wel. *(Applaus.)*

De VOORZITTER: Dan gaan we toch door naar een icoon in deze stad en in deze raad, de heer Van Schaik. Vanaf het ontstaan van Leefbaar Rotterdam bent u betrokken geweest bij de partij. Eerst als vrijwilliger, vervolgens in de deelgemeente Prins Alexander en sinds 2015 in de gemeenteraad. Of het nu van uw wonderdoeken is, als godfather van de buitenruimte of politiek veteraan, de mensen in de stad kennen u en weten u te vinden. Dat is uw grootste waarde, u bent een vertolker van het geluid van de straat. Iemand die weet wat er speelt in de stad en die dit meeneemt naar de raad. Om deze reden bent u ook de politiek ingegaan. Op de markt ontmoette Pim Fortuyn die vertelde dat er mensen zoals u nodig zijn in de raad. Daar had hij gelijk in. In de Rotterdamse raad moet elk geluid gehoord worden. In meer dan 10 jaar politiek heeft u veel gedaan voor de stad en ik noemde het al, vooral ook voor de buitenruimte. De Rotterdammers konden u echt voor alles bellen, van afval op straat tot losliggende stoeptegels en niet te vergeten, de rattenoverlast. Als de rattenvanger van Rotterdam heeft u alle mogelijke manieren uitgezocht om rattenoverlast tegen te gaan. Een magische fluit had u niet tot uw beschikking, maar in de fret vond u een bondgenoot in uw strijd. In wie op hun buurt een bondgenoot in vonden, waren de mensen met een volkstuin. Toen een volkstuin dreigden te verdwijnen, zette u alles op alles om dit te voorkomen. In een Suze Groenewegzaal bomvol met volkstuinders ging u vol voor deze mensen staan en dit is tekenend voor u. U komt op voor Rotterdammers en luistert naar de mensen op straat. Voor grote of kleine problemen kunnen de mensen bij u terecht. Hier op het stadhuis hebben ook veel mensen warme herinneringen aan u, want u zet een stapje meer voor mensen. Neem bijvoorbeeld de barbecue voor de ondersteuning van de raad, iets wat zonder u niet kon bestaan. Of wanneer u hier in december door de gangen loopt verkleed als Kerstman met een kar vol olieballen. Of gewoon met een begroeting en een arm om iemand heen. De naam Benvenuto past u goed. Mensen voelen zich welkom bij u. Ik zou u nog graag langer in het zonnetje zetten, maar voor nu wil ik u gewoon enorm bedanken voor alles wat u voor de stad heeft gedaan als raadslid en ook als plaatsvervangend voorzitter. U bent zoveel meer geweest dan alleen een raadslid en een prachtig voorbeeld van de werking van het leken bestuur. Het geluid van de straat naar de raad. Dank u wel, Benvenuto. *(Applaus.)*

De heer VAN SCHAIK (Ir): Dank u wel, burgemeester. Mooie woorden krijg je altijd wel bij een afscheid, maar ik ben er ontzettend blij mee. In de korte tijd dat ik u heb leren kennen, wisten we ook wat we aan elkaar hadden. Ik ben blij dat ik 8 jaar in de deelraad politiek heb mogen doen, ook nog een keer hier 10 jaar ruim het ook heb mogen doen. Ik wil daar op de allereerste plaats mijn kinderen bedanken die me de gelegenheid hebben gegeven, want die hebben hem heel vaak moeten missen. Maar ook Hubertella, die als ik weer eens thuiskwam na een uurtje of 14 vergaderen en dan vroeg schat, hoe was dat geweest? Dan zei ik, laat

maar, we gaan het over iets anders hebben dan politiek. Maar ook de mensen hier, dan denk ik ook aan de bodes, ik denk aan de beveiliging, ik denk aan de ambtenaren via de gemeentesecretaris, maar ook de heer Bel, de griffie. Ze stonden altijd klaar voor me, maar ze wisten ook dat ze op mij konden rekenen als ik iets moest regelen of iets moest doen. Ik heb ook uitgerekend dat ik denk ik ook wel meer dan 100.000 euro bespaard heb op vragen stellen, omdat ik gewoon naar de wethouder ging. Vaak was ik daar ook een kwade genie zoals ik binnenkwam, want dan wisten ze het wel weer. U werkt voor mij en dat deed ik bij de griffie trouwens ook, maar dat weet mevrouw Broeders wel. Voorzitter, toen ik hier vanochtend naartoe ging, toen liep ik toch wel een beetje met het lood in mijn schoenen, want ik ga iets wel missen. Ik denk ook dat u ook niet van mij af bent, want ik weet tegenwoordig dat je met inspreken 5 minuten hebt en met beantwoorden 10 minuten hebt en dan ga ik ruim over de beantwoording van mevrouw Verkoelen voor het opplussen van de tijd heen. Maar voorzitter, ik moet wel iets los. Ik dacht, het is mijn laatste raadsvergadering en potverdorie alle autorisatie kwijt. Ik kom binnen, ik mag niet meer in de lift, ik kan niet meer door de deuren, ik word overal geweigerd. Ik denk, Rotterdam ga je zo over. Mijn fractiemedewerker Thijs Pince, ik zeg, Thijs, nu een motie maken. Ik ga hem nu indienen, autorisatie beloofd door de oud-burgemeester tot de dood voor de raadsleden hier in het stadhuis. Want als wij gewoon willen dat we de straat naar de raad halen, moeten we ook beginnen om de raadsleden die hun werk, in mijn geval 18 jaar ruim, hebben gedaan, de gelegenheid te geven om hier het huis in te kunnen. Niet dat het voor mij een moeite is, want als ik het vraag, gaat de deur wel voor me open. Maar het is wel een stukje waardering wat je dan extra krijgt als je die autorisatie wel hebt en gewoon naar binnen kan. Ik wil iedereen bedanken. Ik wilde dit ook nog gezegd worden. Ik wil de motie niet in stemming brengen, want hij wordt algeheel aangenomen. Dat is geen probleem, want dat gebeurt meestal bij mijn motie. Bij uw inleiding over het feit van de volkstuinten moet ik zeggen, ik heb 2 dingen die me hoog zitten. 1, ik ben ontzettend blij dat we met deze gemeenteraad het voor elkaar hebben gekregen het oudste recreatiepark van Nederland te behouden. U kunt het journaal, de kranten niet lezen, het staat er vol over van, ze worden overal gesloten. Ik ben er trots op, mede ook door de wethouders en de ambtenaren die ervoor hebben gezorgd dat het open is gebleven. Ik heb ook 1 hele grote misser, dat vind ik ook jammer en dat was het Politie museum. Dat was sinds 1938 hier gevestigd. Vele mensen met de platte pet, hoe wij dat vroeger zo noemden, kwamen daar, deden nog een bepaald dossieronderzoek en waren daar gewoon fijn. Het zat aan de Boezemsingel, maar de nationale politie laat het liever beschimmelen in een kelder in Apeldoorn dan dat wij hier zitten. Ik hoop de raad nog een mededeling te geven. We gaan dadelijk misschien een museum weer in Rotterdam openen, misschien kunnen we daar wat mee doen. Want die mensen zijn er erg bij gebaat om daar nog te zitten. Als laatste wil ik ook iedereen bedanken en u weet mij te vinden. Wat moet ik nog meer zeggen? Hasta la Vista. De tijd die ik gespendeerd heb, die 18 jaar, die ga ik nu aan mijn kleinkinderen geven. Ik heb er 4 en ik ben er heel gelukkig mee. Dank u wel. *(Applaus.)*

De VOORZITTER: Wij weten u te vinden, maar ik heb zo'n vermoeden dat u ons ook nog wel weet te vinden de komende jaren. De heer Van der Velden. Soms krijg je wel eens telefoontjes met goed nieuws, maar niet zo vaak zoals het telefoontje dat ik kreeg van u. U vertelde mij dat ik burgemeester mocht worden van de mooiste stad ter wereld en dat zal ik nooit vergeten dat moment. Ik weet dat ik niet de enige ben die u niet zal vergeten. U bent een bijzonder persoon en een bijzonder politicus. Mede dankzij uw kenmerkende toon van spreken en charmant cynisme was u hier een geliefd collega. Wanneer u iets zei, dan werd er geluisterd. Want als u spreekt, zegt u bijna altijd iets treffends. In uw 8 jaar politiek heeft u zich altijd laten leiden door uw idealen, ook als die idealen u naar minder makkelijk begaanbare wegen brachten. Dat is iets waar u trots op mag zijn. Ik hoop dat het trots is wat op dit moment overheerst, want u mag terugkijken op mooie momenten. In 2020 werd u verkozen tot beste raadslid van Rotterdam, een mooie beloning voor hard werken. Ik refereerde er net al aan, uw rol als voorzitter van de vertrouwenscommissie. Het was voor u ook een hoogtepunt uit uw politieke carrière. U zou daar vast graag meer over praten, maar

dat mag pas over 75 jaar. Die geheimen die zijn ook veilig bij u, want integriteit is iets wat u hoog in het vaandel heeft staan. U stelt strenge eisen aan uzelf en ook aan anderen. Om het vertrouwen in de politiek te herstellen, kwam u met het initiatief voor een lobbyregister. U vond hier medestanders voor en zodoende krijgt Rotterdam als eerste stad in Nederland een openbaar lobby gisteren. Dat u een groot liefhebber bent van kunst en cultuur staat buiten kijf. U bent niet alleen al bijna 20 jaar eigenaar van uw eigen kunsthandel, maar ook begaan met de kunst in de stad. De verbouwing van Boijmans Van Beuningen is voor u altijd een doorn in het oog geweest. Het feit dat er een generatie opgroeit zonder dit museum breekt uw hart. De afgelopen jaren heeft u enorm hard gewerkt om het museum zo snel mogelijk weer open te krijgen. Beste Ruud, uw idealen hebben u al naar veel plekken gebracht, zo ook naar deze raad. U zegt geen ambities te hebben, want volgens u slaat het leven nergens op. U heeft alles gedaan vanuit uw eigen gevoel en liefde voor de stad, de mens, de cultuur en de dieren. Uw intenties waren altijd puur en dat siert u. Bedankt voor uw werk voor iedereen in deze stad, hoe klein en pluizig dan ook. Geniet van uw extra vrije tijd, van de kunst en van Parijs. Wie weet waar uw idealen u gaan brengen. (Applaus.)

De heer VAN DER VELDEN (gvdv): Dank u wel. Laat ik nu maar dank je wel, Carola zeggen. Het moment dat ik jou moest bellen namens de gemeenteraad natuurlijk 's avonds laat, dat zal ik ook niet snel vergeten, want voor mij was het ook de eerste keer. Maar om zo'n mooie boodschap aan jou te brengen, dat was natuurlijk inderdaad een hoogtepunt en ik denk daar ook met veel plezier aan terug. Uw toespraak was wat ik zelf ook een beetje had gedacht, want ik ben heel erg dankbaar als gemeenteraadslid. Ik ging inderdaad de politiek in voor mijn idealen en die idealen heb ik geprobeerd elke dag waar te maken, zelfs als dat inderdaad niet de makkelijkste weg was. In een wereld waar compromissen vaak de norm zijn, wilde ik trouw blijven aan wat men hier uiteindelijk heeft gebracht en dat zijn idealen. Misschien zijn ze te groot, misschien ben ik te principieel, maar idealen zijn nu eenmaal de drijvende kracht achter wie ik ben en wat ik doe. Idealen geven betekenis aan mijn leven, voor de natuur, voor de dieren, voor de kunst. Maar ik hoop dat idealen ook anderen kunnen inspireren. Ik hoop dat het me dat de afgelopen jaren een klein beetje is gelukt en dan ben ik al tevreden. Ik ben sowieso hartstikke tevreden hoor. Maar ik neem afscheid als raadslid, maar natuurlijk niet van mijn idealen. Ik zal het allemaal niet te lang houden. Ik wil toch nog wel een paar mensen bedanken. Allereerst Marian, mijn vriendin, haar heb ik bedankt na al die jaren. Ik was in Parijs, ik liep langs een winkel. Ik denk, ik neem eens wat leuks mee. Dat heb ik gedaan. Maar dank je wel, Marian. Natuurlijk ook mijn zoon Guus die soms helemaal gek van me werd als ik achter de computer zat en ik weer door het huis moest schreeuwen, Guus, kan je me helpen? Hoe zit het met de computer? Ook heel veel dank aan hem. Ook heel veel dank aan Sabrina voor altijd het vertrouwen wat ze in me heeft gehad en voor onze prettige samenwerking. Heel veel dank aan de griffie, aan de bodes waar ik ook altijd leuke gesprekken mee had, daarnet nog toen ik binnenkwam. Aan de beveiliging die altijd hebben gezorgd voor onze veiligheid. Aan de gemeenteraadsliden, wethouders en natuurlijk aan de burgemeester. Maar ik wil ook nog iemand in het bijzonder bedanken en die zit hier ook in de zaal. Want er was een jaar dat ik een mediastorm over me heen kreeg, allerlei idioten achter me aan kreeg. Ik mag het woord niet zeggen, maar dat was wel zo. Ik werd die periode ook bedreigd en nog veel meer. Het was een periode waar ik me vaak toch wel alleen voelde. Toen vroeg diegene gewoon een keer van, hoe is het met je? Die ene vraag deed me heel erg goed. Dat ene moment van aandacht kan namelijk het verschil maken, want soms zijn de kleinste gebaren die het grootst zijn. Dank je wel, Isabelle, voor onze fijne gesprekken. Ik heb het altijd bijzonder gewaardeerd, heel erg dank voor jou. Dat heeft me toen toch wel doorheen gesleept. Voor de rest aan iedereen die in mij geloofde en me heeft gesteund, dank je wel. (Applaus.)

De VOORZITTER: Voor de volgende persoon zou ik graag in goed gebruik mijn eigen spreektijd willen opplussen. Mevrouw Verkoelen, wat heeft u een mooie positieve campagne gedraaid en wat is het jammer dat het niet is gelukt. Het toont maar weer aan hoe moeilijk het

is om als nieuwe lokale partij tussen de gevestigde partijen te komen. Ik weet dat u er alles aan heeft gedaan. Je gaat je bijna afvragen, als dit niet genoeg is, wat dan nog wel? Maar laten we hier niet te lang bij stilstaan, maar ons richten op wat u hier de afgelopen jaren bent geweest, een enorm goede volksvertegenwoordiger. U ademde, leefde en was politiek. Het maakte niet uit wanneer je het stadhuis binnenwandelde of op bijeenkomsten kwam in de stad, u was er. Zo heeft de stad u leren kennen in de jaren dat u politiek bedreef. Als er iets was, kon je bij Ellen terecht. U was een luisterend oor voor de mensen van de Tweebosbuurt, de afgelopen tijd voor de erfpachters en voor de vrouwen in onze stad. Met een luisterend oor doe ik u overigens erg tekort. Met uw luide stem heeft u het verschil gemaakt in deze raad en in deze stad. U was toonaangevend, scherp en met 1.000 dingen tegelijk bezig. Toch vergat u nooit iets. Hier in de raad kon u echt vlammen, vooral als u hier stond. Uit uw bijdrage kwam de passie voor dit vak en voor de stad duidelijk naar voren. Alles is politiek, maar politiek is niet alles. Dat begreep u ook. Voor u ging het altijd over mensen en daardoor keek u verder dan cijfers of statistieken. De verhalen van de mensen uit de stad grepen u. Van de oude man die moet verhuizen uit het huis waar hij al zo lang woont. De emotionele inspraakavond over erfpacht waar u als voorzitter van de commissie BWB de leiding over had. De verhalen van al die vrouwen die zich niet veilig voelen in de stad. U draagt dat allemaal met u mee en gebruikt het als brandstof voor uw strijd. De laatste 2 jaar strijdt u vooral voor vrouwenrechten. Als Dolle Mina van het eerste uur is de positie van de vrouw voor u enorm belangrijk. U stelde voor uw partij JOU een lijst samen met alleen maar vrouwen, uniek in Nederland. Ook al was het niet genoeg voor een zetel, u bent een beweging begonnen. Dankzij uw initiatiefvoorstel 'Vrouw in beeld' zijn de vrouwen in de toekomst ook zichtbaar in ons straatbeeld. Dit vat u mooi samen. Waar Ellen binnenkomt, gebeurt er iets. Er is reuring, dingen worden opgeschud en de heilige huisjes mogen omver. Dit is niet het einde van wat wij van u gaan horen, dat weet ik zeker. Rotterdam verdient mensen zoals u, mevrouw Verkoelen, al beseffen ze dat niet altijd. We zijn u enorm dankbaar voor alles wat u heeft gedaan voor de stad en in het bijzonder, mag ik zeggen, ook voor de vrouw. Geef niet op, wees trots en ga door met uw strijd. Want volgens mij staat u pas aan het begin van heel veel moois. (Applaus.)

Mevrouw VERKOELLEN (gv): Hij doet het. Die vrouwenraad komt er. Voorzitter, vandaag heb ik het maar over 1 woord en dat is dankbaarheid. Wat was ik geweest zonder de kennis en kunde van de griffie. Eerlijk is eerlijk, zonder jullie zorgvuldigheid, jullie scherpte, jullie steun had ik hier nooit zo kunnen staan, had ik nooit kunnen doen wat ik deed. Jullie maken ons beter dan wij zelf raadsleden ooit zullen kunnen beseffen. Als we op jullie mopperen, Isabelle, dan gaat het altijd over regels en verordeningen. Maar laten we eerlijk zijn, die regels maken wij zelf als raad. Daar moeten we ons ook echt zelf op aankijken. Voorzitter, 2 mensen wil ik in het bijzonder noemen en dat zijn natuurlijk Lia van der Sar en Lennart Blomen. 8 jaar lang waren jullie mijn onvoorwaardelijke rugdekking. Pas op, dat woord is belangrijk, rugdekking in mijn werk als voorzitter van de commissie Bouwen, Wonen, Buitenruimte. Dankzij jullie kon ik groeien en durfde ik er te staan. Voorzitter, wat was ik geweest zonder de bodes en de beveiliging. Zonder jullie warmte, jullie aandacht, jullie respect en vooral dat vertrouwde, goedemorgen, mevrouw Verkoelen. Jullie zijn het hart van dit huis. Altijd voorkomend, altijd dienend en vooral altijd menselijk. Wat een voorbeeld voor ons als raadsleden, daar kunnen we een puntje aan zuigen. Door jullie voelde ik mij gezien, niet alleen als raadslid, maar behoorlijk als mens en dat ga ik denk ik het allermeest missen. Ten slotte, voorzitter. Wat was ik geweest zonder mijn eigen team? Nico, Jet, Jeroen, Anne, Nya en vooral Gemma. Voor vele onbekende namen en ook totaal andere werknemers als bij anderen, want ze waren helemaal ten dienste van mij. 10 jaar lang hielden ze mij in het zadel. Altijd stonden jullie voor mij klaar, altijd betrokken en altijd achter mij. Dag en nacht, 24/7, onvoorwaardelijk en u beseft dat dat bij mij ook echt zo is. Zonder jullie was ik hier niet geweest. Het doet pijn en het is ontzettend verdrietig dat juist zij nu meegezogen worden in mijn vertrek. Dat vind ik altijd erg jammer, maar dat is niet anders. Voorzitter, na 8 jaar neem ik afscheid. Wat blijft is die diepe dankbaarheid en ook het verdriet, omdat ik dit moet loslaten. Dat gaat lukken, maakt u zich

niet ongerust. Collega's, zorg goed voor elkaar en voor de mensen die ons dragen. Ik heb ze zojuist genoemd, want zonder hen zijn we hier helemaal niets. Het gaat u allen goed. (Applaus.)

De VOORZITTER: Dan gaan we door naar de heer Vicario. De man met een prachtige Spaanse achternaam. Geboren in Malaga, ook mooie Havenstad, alleen dan net anders. Ondanks het mindere weer is Rotterdam volledig verweven met uw leven. U woont al meer dan 30 jaar op Rotterdam-Zuid en kent de stad door en door, als oud jeugdspeler van Feyenoord, als vader en de afgelopen jaren als politicus. Eerst als burgercommissielid en sinds 2 jaar als raadslid namens de VVD. Als raadslid ging u over de onderwerpen werk en inkomen, onderwijs en armoedebestrijding. Vanuit uw liberale gedachtegoed zette u zich in voor gelijke kansen en werk dat moet lonen. Dit doet u vanuit uw eigen ervaringen. Op uw 16e kwam u naar Nederland zonder diploma's en zonder de taal te spreken. Geen gemakkelijke opgave, maar u heeft dan al de Rotterdamse mentaliteit. U doorloopt de mavo, het mbo en het hbo en gaat op zoek naar een baan. Hier loopt u tegen obstakels aan die veel mensen die uit een ander land komen zullen herkennen. Opmerkingen over uw Nederlands, afknappen op uw achternaam en ga zo maar door. Ondanks deze obstakels heeft u nooit opgegeven. U vocht door bewees uzelf en behaalde uw doelen. Tijdens de vorige campagne vertelde u over de belofte die u maakte aan mijnheer Bandu, uw oud leerkracht. U wilde ooit terug naar uw oude school, het Geerlandhof en de kinderen daar motiveren met uw verhaal. U wilde een boek schrijven om dezelfde redenen en u wilde de politiek in om bij te dragen aan oplossingen voor jongeren. 4 jaar later kunt u terugkijken, trots zijn dat u een man van uw woord bent gebleken en ook uw laatste belofte waar hebt kunnen maken. Door keihard te werken, bent u geworden tot wat u nu bent. Een succesvol Rotterdammer en politicus die veel heeft gedaan voor gelijke kansen, goed onderwijs en de aanpak van armoede. Daar wil ik u namens de stad voor bedanken. Ondanks dat uw doelen zijn behaald, lijkt u mij niet het type die het nu hierbij maar laat zitten. Er wordt waarschijnlijk hard gewerkt aan het maken en behalen van nieuwe doelen. U mag trots zijn op wie u bent. Bedankt. (Applaus.)

De heer VICARIO (vvd): Dank u, burgemeester, voor de mooie woorden. Beste raadsleden en aanwezigen, 2 jaar geleden kreeg ik een bijna onmogelijke opdracht, het gat opvullen dat Vincent Karremans achterliet. Ik denk dat we inmiddels wel kunnen vaststellen, dat gat is er nog steeds. Maar ik heb wel geprobeerd om op mijn eigen manier naast een fulltimebaan iets toe te voegen aan de Rotterdamse politiek en aan de Rotterdamse VVD. Altijd vanuit vertrouwen, integriteit, eerlijkheid en verbinding. Mensen en partijen dichter bij elkaar brengen, dat is mijn doel. Nee, niet alles is gelukt. Want de waslijst die wij als raadsleden hebben aan wensen voor de stad is immens groot en zelden af. Politiek is uren, dagen, weken, maanden werken aan de problemen van Rotterdamse jongeren, ondernemers en kwetsbare groepen, wetend dat oplossingen niet vandaag of morgen zullen komen. Maar je doet het in de hoop dat je opvolgers vanaf 1 april je werk zullen voortzetten. Voorzitter, tot slot een dankwoord aan onder andere de fractiemedewerkers van de VVD voor alle steun. Aan Pascal en Tim voor al jullie wijze lessen en mooie gesprekken die we gevoerd hebben. Maar ook uiteraard aan mijn 5 hele lieve collega-raadsleden voor de mooie samenwerking die we hebben gehad de afgelopen jaren. In het bijzonder ook Dieke van Groningen voor hele mooie gesprekken die wij gevoerd hebben. Maar tot slot uiteraard is ook al eerder genoemd, mijn vrouw. Althans niet mijn vrouw is eerder genoemd, maar de partners zijn eerder genoemd. Mijn vrouw en mijn kinderen in het bijzonder voor het geduld wat ze hebben gehad de afgelopen jaren en de steun. Ik zal terugkomen. Ik weet niet in welke hoek, in welke vorm, maar ik zal zeker nog terugkomen om iedereen te helpen die dat nodig heeft. Dank u wel. (Applaus.)

De VOORZITTER: Mevrouw Vlieger, voor mensen met een rechtvaardigheidsgevoel als dat van u gaat de politiek soms net iets te traag. Zeker in het begin had u hier wel last van. De activist in u zat soms de politicus in u in de weg. Toch leerde u hier steeds beter uw weg in te

vinden. U bent al sinds uw 18e politiek actief. Naast uw opleiding tot toegepast Psycholoog was u ook voorzitter van DWARS Rotterdam-Rijnmond, de jongerentak van GroenLinks. Hier was al snel duidelijk dat uw vuur stevig brandt. De stad leerde u kennen op de demonstraties waar u aan deelnam, op het Woonprotest, de Klimaatmars en bij het organiseren van de Black Lives Matters demonstratie in 2020. U nam ook al regelmatig deel aan fractievergaderingen en zag hier hoe je als raadslid op kan komen voor de kwetsbaren in de stad. Dit inspireerde u en in 2022 werd u met voorkeurstemmen gekozen als gemeenteraadslid. Als 1 van de jongste raadsleden begon u met veel energie en ambitie aan deze klus. U werd zelfs voorzitter van de commissie BOFV. Niet de gemakkelijkste commissie om te leiden weet ik uit ervaring, maar vanaf dag 1 deed u dat met verve. Ondanks de ambitie en uw enthousiasme raakte u soms ook teleurgesteld in de politieke werkelijkheid. Hard werken voor moties om die uiteindelijk weggestemd te zien worden. De procedures en de regels en het sluiten van deals vielen u soms zwaar. Daar waren momenten dat het allemaal wat veel werd, ook met alles wat er in uw persoonlijke leven speelde. Het is daarom des te knapper wat u allemaal voor de stad hebt gedaan. Vooral voor de mensen die deze stad maken en onze aandacht ook extra nodig hebben. U werkt op de gebieden van veiligheid, jongeren en discriminatie. Dat was niet voor niets. U heeft veel voor de kwetsbare Rotterdammers kunnen betekenen. Al weet ik dat dit voor u niet genoeg is, want dat zit zo in u. De drang naar rechtvaardigheid brengt ook een gevoel van onrust met zich mee. Hier zit uw kracht, maar dat kan soms ook afremmen. Ik hoop dat u met trots terug kan kijken op wat u hier voor elkaar heeft gekregen. U heeft een enorme ontwikkeling doorgemaakt en we hebben veel gehad aan uw kritische blik en uw morele kompas. Uw gevecht voor rechtvaardigheid eindigt hier niet. Ik weet zeker dat u hier op uw eigen manier mee doorgaat. U bent jong en u heeft nog veel in uw mars. Maar voor nu, bedankt voor wat u voor de Rotterdammers heeft betekend. Het gaat u goed. *(Applaus.)*

Mevrouw VLI EGER (gl): Dank, burgemeester, voor deze mooie woorden. Dank aan jullie allemaal voor deze prachtige 4 jaar. Ik fietste laatst over 1 van onze bruggen langs de Essalam moskee. De zon scheen mooi en ik besepte me hoeveel ik van deze stad hou en hoeveel ik ook vooral dankzij jullie allemaal van deze stad ben gaan houden. Want ondanks die stevige harde debatten die we met elkaar voerden, we deden dat vanuit de passie voor de stad. Dat hart voor de stad zit in ons allemaal. Hoezeer mensen ook willen zeggen dat de politiek ver van hen afstaat, wij staan allemaal echt gewoon naast die Rotterdammer. Dat heb ik de afgelopen 4 jaar mogen ervaren en daar ben ik ontzettend dankbaar voor. Ik wil graag mijn dank uitspreken aan iedereen die dat heeft gedaan met mij, alle mede raadsleden. De lieve mensen van de griffie, ontzettend bedankt voor al jullie hulp en steun. De mensen van de beveiliging natuurlijk ook. De geweldige bodes, die ofwel eens soms een lach gaven, een grapje maakte of gewoon een arm om je heen sloegen als dat nodig was. Mijn fractie, de fractiemedewerkers en speciaal natuurlijk Marvin, zonder jou was ik hier echt niet doorheen gekomen. Dank je wel voor alles en misschien tot later. *(Applaus.)*

De VOORZITTER: Over 11 dagen is het weer zover, de Marathon van Rotterdam. De heer Vonk weet als geen ander hoe het is om deze te lopen. Bij het aankondigen van zijn afscheid vergeleek hij het werk als raadslid met het lopen van de Marathon. De Marathon is ook heel erg leuk, maar ook daar is er een finish en ook de finish van het raadslidmaatschap ligt hier op de Coolsingel. Ik hoop dat de laatste politieke meters net zo triomfantelijk voelen als de laatste meters van de Marathon. Want u mag met veel trots terugkijken op uw werk als raadslid. In 2018 verscheen u aan de start. Nieuw op het politieke toneel, maar met de nodige maatschappelijke ervaring op zak kreeg u iets bijzonders voor elkaar. Dankzij u nam de ChristenUnie/SGP deel aan de coalitie met een wethouder Armoede en Schuldenbestrijding. Een belangrijk onderwerp voor u en uw partij. Dat deed u niet uit ego of om spierballen te tonen, u wilde iets voor elkaar krijgen voor de stad. Zo hebben wij u hier de afgelopen jaren ook leren kennen, als een verbinder, een degelijk persoon en iemand die hier de verschillen weet te overstijgen. U weet zich moeiteloos door het politieke speelveld te manoeuvreren op zoek naar aanknopingspunten. Uw collega's weten op hun beurt dan weer dat ze altijd bij aan

kunnen kloppen met een goed plan. U diende hier als het geweten van de raad en trok waar nodig aan de bel als u vond dat wij hier niet goed genoeg met elkaar omgingen. Een sociale maatschappij is 1 van de beweegredenen dat u in de politiek zit. De sociale basis staat bij u hoog in het vaandel. Rotterdam is gebouwd op onderlinge relaties. Dit maakt de stad menselijk en een thuis voor de Rotterdammers. Dit moeten we als gemeente ondersteunen en daarom kwam met het initiatiefvoorstel 'Voor Rotterdammers, door Rotterdammers, vertrouwen in de sociale initiatieven vanuit de stad' dat u samen met collega-raadsleden indiende. Hierin wordt het belang van de derde pijler van familie en gemeenschap onderschreven en de belangrijke rol van maatschappelijke initiatieven belicht. Met uw plan hoopt u dat de gemeenschappen in Rotterdam worden versterkt. We zijn elkaar soms kwijtgeraakt in deze stad door het marktdenken en individualisering en met elkaar kunnen wij zoveel moois voor elkaar krijgen. Mede dankzij uw gedachtegoed kunnen wij als gemeente dit stimuleren en anders naar de zaak kijken. In Rotterdam moeten we voor elkaar zorgen, dat beseft u zich heel goed. Vanuit uw werk bij het Leger des Heils ging het lot van hen in armoede en de mensen zonder thuis u enorm aan het hart. Uit eerste hand kent u de gevolgen en ziet u het leed dat deze mensen hebben. Het blijft een grote uitdaging in onze stad en ik weet dat u het liefst een Rotterdam ziet waar niemand op straat hoeft te slapen. Ik wil u enorm bedanken voor uw keiharde werk en onverminderde aandacht voor deze groepen. 8 jaar lang heeft u zich hiervoor hard gemaakt. Niet door te schreeuwen of loze beloftes, maar met goede en gedegen plannen. Daarmee heeft u het verschil gemaakt. Bedankt voor uw maatschappelijke betrokkenheid in deze zaal, maar ook daarbuiten. (Applaus.)

De heer VONK (cu): Dank u wel, voorzitter, voor deze warme woorden. Laat ik van de gelegenheid dan nog gebruikmaken om u allen in dit huis nog eens te bedanken. Allereerst de beveiliging en de bodes die het warme hart van dit huis vormen, maar ook mijn collega-raadsleden en ook het college van burgemeester en wethouders en de griffie, het hart van dit democratisch instituut. Allemaal mensen die zich met hart en ziel en hun beste tijd hebben gegeven aan deze stad, omdat ze in deze stad geloven. Zoveel gelovigen bij elkaar in een zaal dan voel je als christen natuurlijk al heel snel thuis. Tegelijkertijd voel je ook als christen uitgedaagd, want waar we in geloven, wat we geloven, daarin verschillen we. Dat we geloven, verbindt ons. De vaste grond die we hebben misschien onder geloof, hoop en liefde, daarin kunnen we ook van elkaar verschillen. Vanuit die verschillen mogen we elkaar juist ook met woorden bestrijden en samen bouwen aan de mooie stad. Ik hoop dan ook dat we dat ook in de toekomst blijven doen, juist in dit democratisch instituut wat ook onder druk staat. Maar het is belangrijk dat we elkaar hier juist vinden in die verschillen en vandaar ook uit bruggen bouwen. Tegen al die Rotterdammers die op dit moment aan de livestream gekluisterd zitten of morgen het verhaal van Peter Groenendijk gaan spellen in het AD, het uitgebreide verslag van deze vergadering, ook al die andere Rotterdammers, zou ik willen zeggen, koester dit instituut. Met een kleine variatie op Augustinus zou ik willen zeggen van, zeg niet dat de politiek slecht is, want zoals Rotterdam is, zo is de politiek. Godzijdank mocht ik daar een aantal jaren deel van uitmaken en daar ben ik zeer dankbaar voor. Dank u wel. (Applaus.)

De VOORZITTER: De heer Vreugdenhil, u bent een vertrouwd gezicht in deze raad. Afgelopen december keerde u terug in de raad nadat u van 2014 tot 2020 hier al onderdeel van was namens Leefbaar Rotterdam. In die jaren was u een geliefd en vakkundig collega. Dankzij deze eigenschappen werd u in 2022 gevraagd om wethouder te worden. Helaas moest u hier door gezondheidsredenen mee stoppen. Het is anders gelopen dan gehoopt, maar gelukkig kunnen wij vandaag op deze manier afscheid van u nemen en dat verdient u. U bent bedrijfseconoom en vanuit die functie heeft u een mooie carrière opgebouwd in de financiële sector. Als wethouder Financiën leek u de geschikte man op de juiste plaats en ik weet dat u dat ook was geweest als het anders was gelopen. U heeft echt gezag op het gebied van financiën en uw partij mag erg blij zijn om zo iemand als u in de gelederen te hebben op de achtergrond of op de voorgrond. U keerde terug in de raad vanwege uw groot gevoel van

verantwoordelijkheid. Als pragmaticus weet u wanneer u op moet staan en een bijdrage kan leveren aan de stad. Met uw constructieve bijdrage en betrouwbaar overkomen heeft u veel betekend voor de Rotterdamse politiek. Met uw financiële kennis, scherpe vraagstelling in combinatie met uw redelijke opstelling was u een uitstekend raadslid. Mijn voorganger beschreef u als een bescheiden mens, onopvallend en daardoor toch opvallend. Uw rol was deze periode misschien kleiner, toch was uw invloed hier nog zichtbaar door uw nalatenschap bij de COR, het werken met themadossiers en de informatievoorziening naar de raadsleden. Ik wil u nogmaals bedanken voor uw bijdrage aan de Rotterdamse politiek, in de vorige raadsperiode en ook deze. Dank u wel. (*Applaus.*)

De heer VREUGDENHIL (Ir): Voorzitter, hartelijk dank voor deze warme woorden. U noemde het al, het is een kleine rol geweest. Hij is zo klein dat ik hem wil vergelijken met een cameo-rol. De filmindustrie hebben ze cameo-rolletjes. Een min of meer bekend persoon verschijnt dan in beeld van een bepaalde scene. 1 van die eigenschappen van de cameo, los van bekendheid, is dat er geen tekst bij hoort. Ik wil me daar aan houden en ook het nu kort houden. Ik wil alleen zeggen dat ik blij ben dat ik in de wijkraad gekozen ben, dat ik nog 4 jaar lang min of meer deel uit kan maken van het politieke proces van deze stad wat ik altijd met heel veel plezier heb gedaan. Ik wens jullie allemaal het allerbeste en we zien elkaar vast nog wel een keer. Dank u wel. (*Applaus.*)

De VOORZITTER: Het gaat u uiteraard ook goed in de wijkraad inderdaad. Flauw grapje, maar dan fiets ik nu toch graag de volgende persoon erin, mevrouw Van Wifferen. Ik kon toch niet anders dan te beginnen met fietsen. Ruimte voor de fiets en de voetganger is iets waar u zich sinds 2018 enorm voor heeft ingezet, want de fiets is voor u meer dan een vervoersmiddel. Meer mensen op de fiets betekent een schonere lucht, gezondere inwoners en veiliger verkeer. Dit is wat u wil voor de toekomst van de stad, een toekomst waarin de Rotterdammer gezond en veilig is. Het mag dan ook geen verrassing heten dat u de stad het liefst zo autoluw mogelijk ziet. Nu zit uw partij D66 in een coalitie die soms gekscherend de vroem vroem coalitie wordt genoemd. Toch is het u en uw partij gelukt om op dit vlak veel voor elkaar te krijgen. Want wanneer mevrouw Van Wifferen met een motie komt, zit er hier bijna altijd een goed en doordacht plan achter. Zo werd dankzij uw motie van de pilot voor een tijdelijke autovrije Meent in gang gezet. Iets waar u vast en zeker erg trots op bent en in de toekomst ziet u graag nog veel meer van dit soort pilots. U wil dat wij anders gaan kijken naar de fietser. Nu moet iedereen zich aanpassen aan de auto, maar met uw initiatiefvoorstel 'Andersomgeleid' liet u ons anders kijken naar de manier waarop wij met de fietsers omgaan. Waarom moet de fietser afstappen, omrijden of over de stoep en kan de auto gewoon normaal verder? Volgens u moet het zijn fietsers first, auto second. Ook dit plan was goed doordacht. Dat u een echte dossiervreter bent, is wel duidelijk. U kunt zich echt vastbijten in onderwerpen en 1 van de onderwerpen waarin u zich vastbeet, was femicide. Als 1 van de grondleggers van de partij overstijgende werkgroep femicide heeft u enorm belangrijk werk gedaan voor de veiligheid van vrouwen in deze stad. Daar kan ik u niet genoeg voor bedanken. Na meer dan 10 jaar in de politiek nemen wij vandaag afscheid van u. Want voordat u raadslid werd, was u lid van de gebiedscommissie Delfshaven. U heeft veel voor de stad gedaan, maar ook ondervonden dat politiek veel van je kan vragen. Zeker voor mensen met vaste werktijden, zoals u in het onderwijs. U gaat weer meer de baas zijn over uw eigen tijd. Tenminste, dat hoop ik en ik hoop dat u daar ook van gaat genieten. Bedankt voor uw bijdrage aan een schonere, gezondere en veiligere stad. Het gaat u goed. (*Applaus.*)

Mevrouw VAN WIFFEREN (d66): Voorzitter en lieve mensen, ik heb heel erg genoten van het raadswork, van de debatten, van het constant zoeken naar draagvlak zowel in de gesprekken in de stad als hier in de raad. Want politiek draait in mijn ogen heel erg om zoveel mogelijk mensen bij elkaar te brengen achter ideeën. De verantwoordelijkheid van dit werk heeft bij tijd en wijle ook best zwaar op me gedrukt, omdat het geen spel is wat we hier doen. Onze beslissingen raken het leven van mensen. Ik heb daar vaak best wel moeite mee gehad of we

de goede beslissingen namen en het lastig is natuurlijk dat je dat nooit helemaal zeker kan weten. Maar degenen die mij altijd ontzettend bij hielpen, was onze fractie, onze strijder Agnes, onze moreel kompas Joan, mijn maatje Tim met wie ik politiek ben opgegroeid in de gebiedscommissie. Ik kan me niemand voorstellen met wie ik beter kan samenwerken. Onze zonnestraal met zweep Eyasu. Niet te vergeten, ik heb het genot gehad om samen te werken met een fantastisch burgerraadslid Pelle en dat was echt zo fijn. Ik wil ook onze medewerkers, stagiairs bedanken. Ik wil een aantal raadsleden zelf nog noemen, want ik draai hier nu al 8 jaar mee en dan krijg je toch een band met mensen. Dan wil ik zeggen, bedankt voor de fijne samenwerking Tjalling, Simon, Astrid, Ruud, Ellen, Theo, Joey, Ardi, Michantely en natuurlijk speciaal ook mijn lieve Elika. Ik wil graag ook nog mensen bedanken in het college. Natuurlijk onze eigen wethouders Said en Chantal, maar ook Pascal. Iemand die ik speciaal wil noemen, omdat hij het werk voor mij echt veel makkelijker heeft gemaakt, is Albert. Altijd op de achtergrond, maar iemand op wie ik kan leunen. Het werk hier was heel mooi, maar de burgemeester had gelijk, het was ook wel zwaar. Als je om 3.00 uur 's nachts naar bed gaat, om 8.00 uur weer op school staan, is niet goed te doen. Het heeft ook vaak wel een wissel getrokken op mijn privéleven. Dan was er iemand op wie ik altijd kon leunen, ook al is hij helemaal van een andere politieke partij, dat is mijn geweldige echtgenoot Pieter. Dank je wel. Natuurlijk mijn lieve kinderen. Daarnaast wil ik net als iedereen, maar dat komt omdat het gewoon echt waar is, de bodes bedanken voor het warme bad en het huis wat zij verzorgen. De griffie die altijd zo goed voor je klaarstaat, de beveiligers, de cateringmedewerkers en ook de schoonmakers. Ik kan me nog goed herinneren dat ik met een schoonmaker in een omhelzing heb gestaan, omdat we allebei een moeilijke tijd hadden. We hebben onze eigen rol, maar we zijn allemaal mensen hier. Daarnaast wil ik jullie allemaal heel veel succes wensen wat jullie verder gaan doen in of buiten deze raad. Ik ga me nu echt met volle focus op het onderwijs richten, waar ik ontzettend veel zin in heb. Heel veel succes, lieve mensen. (*Applaus.*)

De VOORZITTER: Mevrouw Yildirim, u bent de laatste in het rijtje. U heeft hier de afgelopen periode een aardige staat van dienst opgebouwd. Na 7 jaar raadslidmaatschap nemen wij vandaag afscheid van u. Als sociaaldemocraat in hart en nieren voelt u zich helemaal thuis bij de PvdA. Opkomen voor hen die dat nodig hebben, daar stapt u 's morgens uw bed vooruit. 7 jaar lang bent u opgekomen voor een sociale en veilige stad voor iedereen. Voor mensen in armoede, voor nieuwkomers en voor een beter sociaal vangnet. Want in uw werk als docent ziet u hoe lastig het voor jongeren kan zijn om te voldoen aan de druk vanuit de samenleving. Ook vroeg u aandacht voor de werkende armen, mensen die er alles aan doen, keihard werken en alsnog niet goed rond kunnen komen. Voor hen wilt u een beter sociaal vangnet, want u gelooft dat elk mens talent heeft en met vertrouwen veel kan bereiken. Vorig jaar haalde u het nieuws nadat uw fractie een bezoek aan asielschip Silja was geweigerd door een wethouder. U maakte zich zorgen over de omstandigheden en had een uitnodiging gekregen van de artsen om langs te komen. Hier was u niet over te spreken, voor u was dit niet hoe wij in de politiek met elkaar omgaan. Door de jaren heen heeft u een andere kijk op politiek gekregen en voelt u zich minder thuis in deze wereld. Uw leven is ook anders dan dat het was in 2018. U bent inmiddels moeder geworden en heeft geleerd hoe het is om dit we moeten combineren met werk, laat staan dat hier het raadslidmaatschap nog bij komt kijken. Uw harde werk voor een socialer Rotterdam was niet voor niets. Er zijn veel mensen die veel aan u hebben gehad. Al heeft u soms het gevoel alsof je niet zoveel kan veranderen in de lokale politiek, u heeft toch veel betekend voor deze stad. Daar wil ik u voor bedanken. (*Applaus.*)

Mevrouw YILDIRIM (pvda): Dank, voorzitter. Mijn reis begon hier natuurlijk in 2018, een hele andere periode en onder onze burgervader Ahmed Aboutaleb. Het was voor mij persoonlijk echt oprecht een grote eer om een groot deel van zijn ambtsperiode meegemaakt te hebben, om hem te zien debatteren en leiding te zien geven tijdens moeilijke momenten in de stad. Een strenge doch rechtvaardige man in de raad en toch zo warm en hartelijk daarbuiten. Voor mij is het ook extra bijzonder hier om vandaag onderdeel te zijn van de

laatste PvdA-fractie en te zien dat elke stap, hoe groot of klein, we gezet hebben sinds het laatste landelijke partijcongres. Dat we nu staan en dat we toch de grootste zijn geworden in de stad. Ik vind het jammer dat opkomstpercentage ontzettend laag is, daar ligt wederom een taak voor de gemeenteraad. Ik ga zelf niet heel erg treurig weg zoals u ook noemde, want ik heb gewoon meer tijd voor vrienden, familie en mijn dochtertje. Uiteindelijk is dat denk ik wat ik heb geleerd, is dat het leven draait om de mensen waarvan je houdt. Zoals iedereen wil ik graag de vriendelijke bodes bedanken, iedereen die hier in deze raadszaal zit. Hartelijk bedankt. (*Applaus.*)

De VOORZITTER: Dan ben ik hiermee aan het einde gekomen van de speeches per raadslid, maar ik verzoek u toch nog te blijven zitten. Want we hebben nog een heel mooi bijzonder moment en daarvoor wil ik graag de heer Coşkun en Van Schaik naar voren vragen en of zij hiervoor willen komen staan. Kijk ze gebroederlijk samen staan, heel goed. Heren, nog wel opletten, want er komen nog wat woorden. Beste Theo, ik zei het al eerder een leven lang betrokkenheid. Voor de vele jaren raadslidmaatschap van de SP mag ik u vandaag een bijzondere blijk van waardering opspelden. Het heeft Zijne Majesteit de Koning namelijk behaagd om u te benoemen tot Lid in de Orde van Oranje-Nassau. Van harte gefeliciteerd met deze onderscheiding. (*Applaus.*) Beste Benvenuto, ik noemde het al, de icoon in de stad en in deze raad. Fijn dat ik ook bij u een blijk van waardering mag opspelden voor uw jarenlange inzet als lid van de deelgemeenteraad en de gemeenteraad. Het heeft Zijne Majesteit de Koning behaagd om u te benoemen tot Lid in de Orde van Oranje-Nassau. Gefeliciteerd ook met deze onderscheiding. (*Applaus.*) Het is goed dat ze blijven staan, want we zijn nog niet klaar. Want niet alleen de Koning, maar ook het Rotterdamse stadsbestuur is trots op jullie om wat jullie hebben betekend voor de stad Rotterdam en de Rotterdammers. Daarom heeft het college van burgemeester en wethouders een gemeentelijke onderscheiding aan jullie toegekend, de Wolfert van Borselenpenning wel te verstaan. Ontvang deze onderscheiding in de wetenschap dat het jullie door heel veel mensen van harte is gegund. Er staat ook een inscriptie in. Theo, in uw penning staat de inscriptie, een strijdbare kameraad voor een rechtvaardige stad. De inscriptie op uw penning, Benvenuto luidt, ongezouten vertolker van de stem van de stad. Van harte gefeliciteerd. (*Applaus.*) De heer Coşkun, u mag nog blijven staan, maar dan in uw rol als nestor. Want ik wil hem in die rol als eerste het afscheidscadeau geven die u allen als raadslid ook zult ontvangen. Maar in Theo krijgt hem gelijk al zo meteen, iedereen krijgt hem zo meteen. Dat is de Vroedschapspenning van de gemeenteraadsperiode 2022-2026. Deze penning is een teken van dankbaarheid voor jullie harde werk voor de stad. Hiermee is ook een oude traditie in ere hersteld, want in 1689 voerde het stadsbestuur namelijk voor het eerst Vroedschapspenningen in. Deze penning is geïnspireerd op een historische Rotterdamse Vroedschapspenning uit 1705. De voorzijde is aangepast naar een beeld van de ingang van de raadszaal als symbool tot toegang tot het democratisch hart van de stad. De spreuk in het Latijn op de achterkant is hetzelfde gebleven. De vertaling van deze spreuk, ik zal het maar vast voor u vertalen, dan weet u ook wat er staat. Het water door beken en rivier gegeven, keert door middel van de wolken vruchtbaar terug. Dergelijke ruiling van waren en wateren maakt de burgerij en de stad rijk. Hiervoor mogen de raad zorg dragen. (*Applaus.*) Hierbij ben ik echt aan het einde gekomen van mijn verhaal. Bedankt voor uw niet aflatende aandacht, fijn dat het zo kon. Dan geef ik nu graag het woord aan de nestor van onze raad, de heer Coşkun.

De heer COŞKUN (sp): Voorzitter, volgens mij is alles al gezegd en moeten we opschieten, want de soep wordt koud. Maar ik wil er toch nog wel een paar woordjes aan toevoegen. Ik ben helemaal flabbergasted. Ik heb helemaal geen ruimte voor al die spelletjes, de Anti-Fascist Church, de Koning, dan hebben we ook nog Wolfert van Borselen en dan hebben we ook nog die hele mooie medaille van het Vroedschap. Wie had dat kunnen bedenken? Bevroeden heette dat vroeger goed. Voorzitter, laat ik beginnen met mijn stukje wat ik heb getiteld, wij van de zeggenschap. Ik kijk nu naar de heer Van Dommelen, want hij heeft het

boek ook gelezen. Mannen van Athene, alles wat ik gedaan heb, deed ik in het belang van onze stad. Zo begint Alcibiades elk hoofdstuk van het boek van Ilja Leonard Pfeijffer om vervolgens 700 bladzijden lang recht te praten wat krom is of toch weer niet. Zo gaan wij vandaag niet eindigen, maar wel met trots terugkijken op de 4 jaar dat wij deze stad hebben mogen dienen. We staan op de schouders van onze voorgangers en woensdag 1 april neemt de volgende raad het stokje van ons over. Met de verkiezingen nog maar net achter ons weten we dat velen zijn geroepen en maar 45 uitverkoren. Het is een hele eer om deel te mogen uitmaken van het hoogste orgaan van de stad, de gemeenteraad. Mensen maken de stad en wij helpen dat mogelijk te maken. Alle Rotterdammers zijn gelijk, maar wij zijn toch meer iets gelijk dan de anderen, want wij bepalen wie gelijk krijgt op korte of op langere termijn. Uiteindelijk heeft de gemeenteraad de zeggenschap. We waren pas een jaar begonnen of Feyenoord had al gewonnen. Wij stonden op de eerste rij om dat te vieren in de Burgerzaal en bij de balkonscène op de Coolsingel. Zo waren er vele hoogtepunten en mochten wij delen in het succes van anderen, omdat wij allen de trots van deze stad voelen en willen uitdragen. Hand in hand kameraden, maar af en toe ook met gebalde vuisten tegenover elkaar in deze raadszaal. Als we winnen, dan winnen we collectief en als we falen, dan doen we dat ook als hele gemeenteraad. Waar zijn we trots op? Hier aan de muren zie je de werkers van weleer die tot 108 jaar geleden nog helemaal geen stemrecht hadden en vrouwen waren toen sowieso buiten beeld. Je bouwt na al die jaren toch een band op met deze muurschilderingen. Daarom vanaf hier onze allereerste dank aan alle werkers achter de schermen. De schoonmakers, de technici die zorgen dat deze microfoons werken en mensen dit van achter hun laptop kunnen volgen. De notulisten, de beveiligers, de bodes, de mensen van de griffie. Natuurlijk ook de 293 gekozen wijkraadsleden, onze collega-volksvertegenwoordigers. Daarnaast alle fractiemedewerkers en burgerraadsleden die ons collectief hebben geholpen bij de voorbereidingen van de uiteindelijke besluitvorming hier in deze zaal, waarin alleen wij 45 de doorslag geven. Maar als het raadsvoorstel dan is aangenomen, al dan niet opgetuigd met een tsunami aan amendementen of moties, dan hebben we wel de handen, voeten en harten van duizenden ambtenaren en al hun maatschappelijke partners nodig om het ook uitgevoerd te krijgen. Dank ook aan onze ambtenaren, dat jullie bereid waren om onze opdrachten braaf uit te voeren en daarnaast ook het lef hadden om terug te komen met de boodschap, wat jullie willen kan helemaal niet. Zodat wij met voortschrijdend inzicht ons besluit konden bijstellen. Want de gemeenteraad heeft als hoogste orgaan dan wel de uiteindelijke zeggenschap over de besluitvorming, maar zonder draagvlak komt er niks van terecht. Dank ook aan al die betrokken burgers die ons bestookten met mails en suggesties, soms massaal op de stoep stonden, zoals de volkstuinters of de erfpachters en vele anderen die het effect van onze besluiten een gezicht van Rotterdammers gaven. Meer dan 3.500 keer hebben we hier de afgelopen 4 jaar gestemd. Het opvallende is dat de leden van de zogenaamde oppositie in bijna 85 procent van de gevallen voorstemde en de leden van de zogenaamde coalitie nauwelijks de 50 procent haalt. Dit en vele andere interessante feitjes worden nauwkeurig bijgehouden en zijn te zien op de website van de gemeenteraad. Alles wat we hier zeggen ligt voor eeuwig vast in de notulen en kan later tegen ons gebruikt worden of juist ter meerdere eer en glorie de geschiedenisboeken halen. Zojuist heeft ieder van ons, elke vertrekkende, een lofrede van de voorzitter gehad en mocht elke vertrekkende ook een minuut wat terugzeggen. Ook dat is nu weer allemaal vastgelegd. Later, ik hoop echt heel veel later, wordt over ieder van ons en onze heldendaden weer in deze zaal gesproken bij het in memoriam en krijgen we 1 minuut stilte. Maar wat mij betreft ligt dat moment ver na 2050. Lang heb ik geprobeerd om vandaag van ieder van u een toekomstbeeld te schetsen. Wat zou er van Mina of Marvin, of Sebastiaan, of Ardi, of Ingrid, of Tim 1, of Tim 2, of Tim 3, of wie dan ook geworden zijn in het jaar 2050? Het is me niet gelukt. Alleen van onze voorzitter kan ik me voorstellen dat ze na een jarenlange zegetocht langs alle 14 gebieden in 2040 als Rotterdam 700 jaar bestaat afscheid neemt, omdat ze geroepen wordt tot eerste vrouwelijke secretaris-generaal van de Verenigde Naties. Want als je 16 jaar de gemeenteraad van Rotterdam kunt leiden, dan is de VN nog slechts kinderspel. Grootser durfde ik niet denken en het is ook aan elk van u om na

vandaag verder te werken aan de toekomst van uw naaste uw buurt, uw werk en uw gemeente. Want het zaadje van de lokale democratie werd al ver voor 2022 bij ieder van ons geplant, kwam in maart van dat jaar hier tot groei en de afgelopen 4 jaren tot bloei. We nemen de oogst ervan mee, ieder van ons met zijn eigen herinneringen waar we trots op zijn of waar we veel van hebben geleerd. Zelf zijn er talloze, maar ik denk dan bijvoorbeeld terug aan de tramlijnen. Toen we de moties van mij en van Elika Rehim-Zadeh samenvoegde en zij dat ondertekende met een SP pen en ik met een DENK pen. Zo heeft ieder van ons zijn of haar steentje bijgedragen. Naast de raadsvoorstellen vanuit het college kwam er een stortvloed van initiatiefvoorstellen van de raadsleden zelf. Bijvoorbeeld Ellen Verkoelen wel 4, Marvin Biljoen 4, Tim de Haan, Joan Nunnely of vele anderen konden niet wachten op het college en kwamen zelf met een initiatief, omdat het aan die kant te lang duurde. Eyasu Balcha al zelfs na 2 maanden. De afhandeling van al die initiatiefvoorstellen zullen moeten worden opgepakt door onze opvolgers vanaf 1 april. De helft van ons gaat door en is daar zelf bij of zit nog in de wachtstand tot de nieuwe raad weer nieuwe wethouders heeft benoemd. Toen we 4 jaar geleden enthousiast begonnen, wilden we allemaal de stad verfraaien en verbeteren. Na een jaar kwamen enkelen er al achter dat zoiets niet simpel is en dachten, dat gaat hier niet. Hoe kom ik hier dan weg? Anderen hebben wel snel door hoe het spel gespeeld moet worden en vertrekken naar Den Haag als Kamerlid, staatssecretaris of minister. Daar heb ik vele voorbeelden van meegemaakt, ook van leden die op latere leeftijd vanuit de kamerbankjes terugkeerde in de zetels van deze raadszaal. Een enkeling is raadslid, stapt teleurgesteld op, om vervolgens terug te komen als wethouder en een boek te schrijven over Rotterdam als stad van het goede leven, een soort Dolce Vita. Een te waarden poging, maar dan vond ik de film toch mooier, Tim. Een ander gaat weg, slaat 4 jaar over, probeert het een periode later nog een keer en stormt aanstaande woensdag als lijsttrekker zegevierend deze zaal binnen. Kortom, wie weet wat de toekomst brengt. In de Bergsingel kunnen we lezen, toen was nu later en daarnaast later is nu toen. Kortom, Panta rhei, alles stroomt, alles veranderd. De rivier de Maas die je nu overvaart van hier naar daar bij Charlois, waarbij Charlois dan hier wordt en hier daar, die rivier is niet dezelfde als die op de terugweg. Toch, rozen verwelken, schepen vergaan, maar de gemeenteraad van Rotterdam zal altijd bestaan. De oude raad besloot tot een nieuw stadion, deze raad nam daar na rijk beraad kennis van en besloot, Jazeker, maar nu nog even niet en ook niet op die plek. De komende raad zal blij zijn met de kastanjes die wij voor hen al uit het vuur hebben gehaald, maar vast en zeker ook een draai maken met besluiten die zoals dat hier heet, met het inzicht van nu heel anders hadden gemoeten. Dat is het mooie van de lokale democratie. Heel tastbaar, heel concreet, heel alledaags en daarom zo bijzonder. We hebben die besluiten voorbereid in commissies met voor buitenstaanders waanzinnige namen als BWB, WIOSSAN, ZWCS, MHEK en BOFV. Daar werden de kaders gesteld en de uitvoering van besluiten gecontroleerd. Zeker ook in commissies als de COR, de commissie tot onderzoek van de rekening. Of in meer in de schaduw opererende commissies als de werkgeverscommissie, het presidium, de commissie van de geloofsbrieven. Met als kers op de taart de vertrouwenscommissie die hun nieuwe voorzitter selecteerde toen burgemeester Aboutaleb ons halverwege de rit meedeelde dat het tijd werd om het stokje over te dragen. Bijzondere zaken maakten we mee in onze stad. Zoals een Koningsdag met Rotterdam in de schijnwerpers, terwijl heel Amerika dit weekend te hoop liep in de New Kings Day, maar dat terzijde. Een Tour Feminine en vele andere topsportevenementen naast onze al jaren geroemde festivals, musea, die bijzondere architectonische hoogstandjes waarvoor toeristen van heinde en verre Rotterdam bezoeken. We zijn er trots op dat we dat vanuit hier mede mogelijk maken. Het wonder van Rotterdam, de stad van de 2 snelheden, waarbij Zuid zich nu sneller ontwikkelt dan Noord. De wet van de remmende voorsprong noemen we dat. De 7 focuswijken van het NPRZ stijgen langzaam maar zeker naar het statistisch gemiddelde van de G4, zoals de bedoeling was 14 jaar geleden. Dat komt natuurlijk omdat Tim Versnel, maar ook ikzelf en vele anderen, de sprong over de rivier hebben gewaagd en velen ons nog zullen volgen, gezien alle bouwplannen die hier zijn goedgekeurd. Zuid is het nieuwe Noord. Kunnen we onszelf als raad dan een voldoende geven? Als het opkomstcijfer het rapportcijfer is, dan zijn we van en 4- naar een 4+ gegaan.

Een hele lichte verbetering, maar nog steeds onvoldoende. De komende raad krijgt er een hele kluif aan om dat cijfer op te krikken. Gelukkig gaan veel collega's hier door en zijn zij inmiddels ervaren genoeg om ook dat voor elkaar te krijgen. Deze gemeenteraad had al meer oog en oor voor de wijkraden en ik hoop van harte dat onze opvolgers dat ook gaan hebben. Laat schoon, heel en veilig in principe over aan die 293 gekozen collega-volksvertegenwoordigers. Er is weer veel gedoe of bij de wijkraadsverkiezingen wel de meest betrokken wijkbewoners de kans hebben hadden om gekozen te worden, maar het oordeel daarover is aan onze opvolgers. Uiteindelijk hebben de wijkraden slechts medezeggenschap en besluit de gemeenteraad of de wijk echt aan zet is geweest. Bij het buurten in de wijken, bij het vervullen van mijn volksvertegenwoordigende rol, vroeg ik me vaak achterwege af, wanneer weet wie waarom wijk wat warme wil? Dat zijn van een volksvertegenwoordiger deed ieder van ons op geheel eigen wijze. Politiek is het organiseren van macht voor jouw belangen en in ons geval het organiseren van macht voor onze kiezers. Autobezitters willen graag hun trots pal voor de deur, terwijl de burens daar misschien wel juist hun kinderen hadden willen laten spelen. Hier komen en kwamen al die belangen samen vanuit het debat met de stad in het debat over de stad. Vaak zenuwslopend van donderdagochtend 10.00 uur tot ver na middernacht in de vroege vrijdag. Elke raadsvergadering weer een nieuwe dynamiek. Wie zich in de ochtend belazerd voelt bij het ene onderwerp neemt in de avond wraak bij een heel andere kwestie. Af en toe voorafgaand door een slapeloze nacht, want als die raadsvergadering dan begint, dan sta je hier wel in de schijnwerper en kijkt iedereen mee of je wel presteert en levert. De ogen en de hoop zijn dan op jou gericht en het wordt ook nog eens vastgelegd zodat iedereen het na kan kijken. Een enkele keer leidde dat zelfs tot tranen in de raadszaal, maar gelukkig meestal tot gelach, verbroedering en verzustering in de koffiekamer. Echt over van alles hebben we hier ons zegje kunnen doen en ook gedaan. Over parkeren, naast plaatsingen, het vliegveld, de tunnel die een brug werd, de sloop van onze burens aan de Pompenburg, de nieuwbouw op De Kaai, de zorg voor dak- en thuislozen, de toekomstige Rotterdammers op de Silja, de netcongestie, de thuiszitters, de bankslapers en zelfs de relatie van Rotterdam met de oorlogen in Gaza en Oekraïne. Echt over alles is hier gesproken en uiteindelijk een oordeel geveld. We gingen er zelfs voor gluren bij de burens, zoals naar Wenen voor de woonvisie naar Stockholm voor het Welkomshuis, naar Aalborg en Denemarken voor nieuwe vormen van zorg en welzijn, naar Marseille voor iets met netcongestie en de haven en naar Antwerpen voor cybersecurity en drones. Er is hier veel gesproken, veel is benoemd door iedereen in deze zaal die hier zeggenschap heeft. Het is allemaal niet onopgemerkt gebeven. Maar ik heb mijn zegje nu wel gedaan. Op mijn wc hangt de filosofiekalender, een scheurkalender met elke dag een uitspraak van een toelichting op een andere filosoof. Ten slotte is filosofie de enige echte wetenschap en is de rest toegepaste filosofie. Dat had Socrates al aan Alcibiades uitgelegd in dat oude Athene waar de eerste oefeningen met een democratische volksraadpleging plaatsvonden. Donderdag 26 maart stond op die kalender de uitspraak van Martin Heidegger in zijn inleiding in de metafysica. Nu wordt het opletten. Mens zijn betekent een zeggende zijn. Met als toelichting, we doen voortdurend uitspraken over van alles, over alle zijnden, bijvoorbeeld dat ze zus of zo zijn. Dat veronderstelt dat we weten wat zijn is, ook al kunnen we niet zomaar zeggen wat dat is. Als we helemaal niet zouden weten wat het zijn is, als we het niet zouden verstaan, dan zouden we geen enkel woord, geen taal bestaan. Concludeert Heidegger. Dan zouden wij ook geen zeggende kunnen zijn. Dat wij zeggende zijn, is wat ons onderscheidt van al het andere op de wereld. Het is tevens ons gebrek, want als we alles zouden weten, hoefden we niets meer te zeggen, dan zouden we God zijn. Einde toelichting. Daarmee is alles wel gezegd. Het was een eer en een genoegen om 4 jaar uw nestor te mogen zijn. Deze mopperende oude man geeft nu het woord terug aan de voorzitter. Neem mij maar op de korrel bij de borrel. (*Applaus.*)

De VOORZITTER: Hartelijk dank, de heer Coşkun. Hij heeft zijn moment genomen in zijn allerlaatste speech waarin alles nu is gezegd.

7. *Sluiting.*

De VOORZITTER: Dan zijn we hiermee aan het eind gekomen van deze buitengewone vergadering en ook het eind van deze raadsperiode. Mevrouw Van Groningen.

Mevrouw VAN GRONINGEN (vvd): Voorzitter, ik heb dan toch nog een puntje van orde. Want het is natuurlijk een belangrijke dag vandaag, 30 maart, maar het is ook de verjaardag van iemand in ons midden. U kent mij als iemand met een groot hart. Maar onze collega Simon Becker is vandaag jarig, ik zou dat toch met zijn allen nog willen vieren dat hij hier op zijn verjaardag zit tussen ons om afscheid te nemen.

De VOORZITTER: Op de valreep. Mag ik u er nog op wijzen dat we nog een foto gaan maken hier, alle raadsleden. Niet weglopen, de rest mag weg. Dan ga ik nu echt deze allerlaatste raadsvergadering voor u afsluiten. *(Applaus.)*

(De vergadering is gesloten.)

Inhoudsopgave

Onderwerp	Pagina
Opening en mededelingen	513
Vaststelling van de agenda voor de buitengewone raadsvergadering van 30 maart 2026	513
Vaststelling van de notulen van de openbare raadsvergadering van 26 februari 2026	514
Mededeling van de ingekomen stukken aan de raad en de commissies, zoals genoemd op de digitale doorlopende lijst 2026 weken 9 t/m 13	514
Advies met betrekking tot het verloop van de verkiezingen van 18 maart 2026	514
Onderzoek van de geloofsbriefen en besluit tot toelating van de leden van de gemeenteraad	514
Afsluiting van de raadsperiode 2022-2026	515
Sluiting	540

Aldus ongewijzigd vastgesteld in de openbare vergadering op 16 april 2026.

De griffier,

De voorzitter,